

Uniwersytet
Wrocławski

Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego

Nr 12 (137)
Grudzień 2025

Sprawy Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego

80 lat Wrocławskiej Geografii – Jubileusz Instytutu

Z okazji okrągłej rocznicy wrocławskiej geografii, Koło Naukowe Studentów Geografii zbiera środki na kolejnego uniwersyteckiego krasnala – Krasnala Geografa. Potrzebna jest duża suma 😞 Link do społecznościowej zbiórki znajduje się [TUTAJ \(klik\)](#).

Krasnal Geograf – stwórz historię wrocławskiej geografii

JT Julia Toszek
✓ Profil zweryfikowany

7 listopada obchodziliśmy 80. jubileusz geografii przy Uniwersytecie Wrocławskim. Otrzymaliśmy z tej okazji wiele życzeń i miłych słów. Dobrze było gościć na uroczystości JM Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, władze rektorskie i dziekańskie, naukowców z zaprzyjaźnionych wydziałów i instytutów, pracowników administracji uczelni, dyrektorów i pracowników dolnośląskich parków narodowych i innych instytucji zarządzających środowiskiem, przedstawicieli jednostek rządowych i samorządowych oraz przedsiębiorstw, z którymi współpracujemy, emerytowanych pracowników, absolwentów różnych roczników, aktualnych studentów i innych dostojnych gości. Cieszymy się, że mieliśmy okazję spotkać się i wspólnie spędzić czas podczas zaplanowanych wydarzeń.

Wydarzenie zorganizowaliśmy w postaci uroczystości w Oratorium Marianum, otwartej przez JM Rektora prof. Roberta Olkiewicza i Dziekana WNZKŚ **dr hab. Macieja Kryzę, prof. UW**. Goście wysłuchali krótkich referatów poświęconych przeszłości naszej jednostki (prelegent: **prof. Piotr Miłoś**), bieżącej działalności (**dr hab. Robert Szmytkie**) i jego przyszłości (**dr Michał Halicki**). Sesję prowadziły **dr hab. Sylwia Dotzblasz** i **dr Agnieszka Lisowska-Kierepka**. Po jej zakończeniu **dr hab. Marek Kasprzak, prof. UW** zaprosił gości na wystawę, zdjęcia wspominkowe i spotkanie przy kawie do Instytutu.

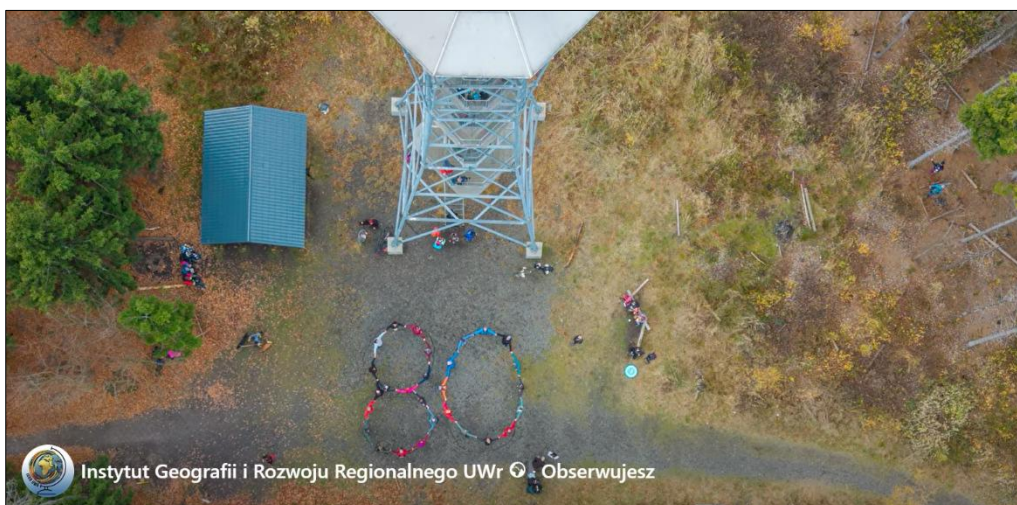
W ramach jubileuszu odbyła się także prelekcja dla miłośników geografii, przeprowadzona przez ikonę polskiego himalaizmu, pana Leszka Cichego (pierwszego zimowego zdobywcę Mt. Everestu). Następnego dnia prowadziliśmy wycieczkę terenową „z dyrektorem” w Górach Bardzkich, której jednym z punktów był piknik na Kłodzkiej Górze.

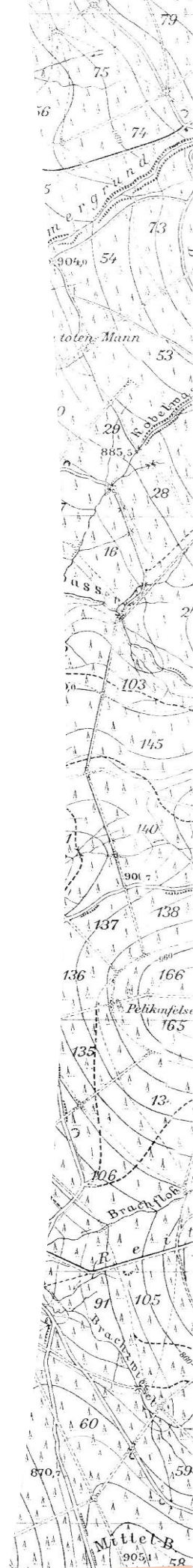
Uroczystość jubileuszowa w Oratorium Marianum (fot. P. Piotrowski).

Otwarta prelekcja „Góry świata Leszka Cichego” (fot. M. Kasprzak).

Osiemdziesiątka Instytutu na Kłodzkiej Górze (fot. Ł. Kasprzak).

Wcześniej świętował z nami także profesor Miodek i cały zespół realizujący program *Słownik polsko@polski* w Bibliotece Instytutu. Z tej okazji powstał odcinek programu poświęcony geografii. Jest on udostępniony na [stronie internetowej VOD TVP \(klik\)](#).

Fot. FB Słownika polsko@polskeigo.

Jeśli macie Państwo ochotę wrócić myślami do tych wydarzeń, zebraliśmy wykonane zdjęcia, filmy, prezentacje i postery. Można je pobrać z udostępnionego folderu [TUTAJ \(klik\)](#).

Dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie wydarzenia, w tym pracownikom administracyjnym i technicznym oraz członkom Koła Naukowego Studentów Geografii im. J. Czyżewskiego. Jesteśmy także wdzięczni za wsparcie finansowe udzielone przez panią Dyrektora Generalną Uniwersytetu Wrocławskiego, Dziekana Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska oraz sponsora zewnętrznego, Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Stypendia

Tetiana Vovk, doktorantka w Zakładzie Klimatologii i Ochrony Atmosfery, została laureatką Stypendium im Alfreda Jahna w ramach Studenckiego Programu Stypendialnego Wrocławskiego Centrum Akademickiego. Tetiana W swojej pracy naukowej wykorzystuje metody uczenia maszynowego w modelowaniu jakości powietrza i procesów atmosferycznych. Na finansowanie swoich badań uzyskała w 2024r grant NCN Preludium. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

Gospodarka Przestrzenna z europejskim certyfikatem jakości AESOP Quality Recognition (2025–2031).

Program studiów licencjackich kierunku Gospodarki Przestrzennej, który realizowany jest w Instytucie Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego, otrzymał prestiżowy certyfikat AESOP Quality Recognition (2025-2031).

AESOP Quality Recognition (QR) to europejski znak jakości przyznawany najlepszym programom kształcącym planistów przestrzennych. Otrzymują go tylko te kierunki, które spełniają nowoczesne standardy edukacji, łączą praktykę, technologie i odpowiedzialne podejście do planowania.

Program studiów licencjackich kierunku Gospodarka Przestrzenna wyróżniono za:

- Interdyscyplinarne podejście do planowania, łączące techniczne kompetencje (GIS, analiza danych przestrzennych, CAD) z ekologią i partycypacją społeczną,
- Silne powiązanie z praktyką - współpracę z miastem Wrocław, samorządami, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym,
- Intensywne szkolenie praktyczne, w tym zajęcia terenowe, projekty oparte na realnych wyzwaniach regionalnych oraz trzytygodniową praktykę zawodową,
- Pracowni Partycypacji Społecznej - unikalną przestrzeń, w której studenci realizują projekty dla lokalnych społeczności i uczą się mediacji oraz dialogu z interesariuszami,
- Nowoczesne technologie wykorzystywane w dydaktyce, takie jak druk 3D, narzędzia geoinformacyjne i tworzenie scenariuszy przyszłości,
- Możliwość kształtowania własnej ścieżki naukowej dzięki elastycznemu podejściu do tematów prac dyplomowych i wyboru metod badawczych.

Przyznany certyfikat potwierdza, że kierunku studiów Gospodarka Przestrzenna kadry kształcą studentów zgodnie z europejskimi standardami: interdyscyplinarnie, praktycznie i społecznie odpowiedzialnie. Szczegóły pod linkiem [TUTAJ \(klik\)](#).

Prace magisterskie

9 grudnia poznaliśmy zwycięzców tegorocznej IV edycji Konkursu na Najlepszą Pracę Magisterską „Teraz Polska Turystyka”, organizowanego przez Polską Organizację Turystyczną oraz Fundację Gościa Promocyjnego „Teraz Polska”, pod patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki. Pierwsze miejsce w konkursie i nagrodę główną w wysokości 8 tys. zł. zdobyła absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego – **Klaudia Szymańska**, której praca pt. „Marketing atrakcji turystycznych na przykładzie obiektów Szlaku Tajemniczych Podziemi” została uznana za najlepszą spośród ponad 30 zgłoszonych opracowań. Autorka przygotowała pracę pod kierunkiem **dr Magdaleny Dudy-Seifert** z Zakładu Geografii Regionalnej i Turystyki Uniwersytetu Wrocławskiego. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się w siedzibie Polskiej Organizacji Turystyki w Warszawie. Kapituła konkursu, której przewodniczył dr Wojciech Fedyk, przyznała łącznie 3 nagrody główne oraz 7 wyróżnień. W jej skład weszli uznani eksperci z zakresu turystyki, m.in. dr Dominik Borek, dr Jarosław Górski, dr hab. Katarzyna Podhorodecka (prof. UW) oraz dr hab. Dariusz Jacek Olszewski-Strzyżowski (prof. AWFis). Celem konkursu jest promowanie młodych talentów i wspieranie absolwentów, którzy wybrali turystykę jako swoją ścieżkę kariery, a także podkreślenie roli środowiska naukowego w przygotowaniu

przyszłych kadr dla branży. Konkurs adresowany jest nie tylko do absolwentów kierunków turystycznych, ale również do osób, których prace magisterskie poruszają zagadnienia związane z rozwojem, zarządzaniem i marketingiem w turystyce krajowej oraz w turystyce przyjazdowej do Polski. Gratulujemy serdecznie Pani Klaudii oraz promotorce dr Dudzie-Seifert sukcesu i życzymy kolejnych.

Publikacje

W miesiącach 9-11.2025 zespół FOCUSE opublikował trzy artykuły naukowe, które są efektem realizacji projektu: „Produkcja i zaopatrzenie w żywność za pośrednictwem systemów miejskich o obiegu zamkniętym w europejskich miastach” [akronim: FOCUSE] finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu DUT call 2022, kwota przyznana UWR: 1 125 906,50 PLN, czas realizacji projektu 1.02.2024-31.01.2027, nr umowy DUT/2022/12/FOCUSE/20. Artykuły ukazały się w czasopiśmie Sustainability (100 pkt, IF 3,3):

- *Urban Harvesting: Building Resilience Through Circular Agriculture*, autorzy: **Anna Zaręba, Alicja Krzemińska**, Mariusz Adynkiewicz-Piragas, Haifeng Jia. W artykule zaproponowano model integracji rolnictwa miejskiego z zasadami gospodarki obiegu zamkniętego. Wskazano na ogromny potencjał tego podejścia: zrównoważone wykorzystanie zasobów, takich jak: woda i energia,

efektywne uprawy w obrębie miasta, a także na bariery związane przede wszystkim z wyzwaniami regulacyjnymi. *Sustainability* 2025, 17(23), 10560;

<https://doi.org/10.3390/su172310560>

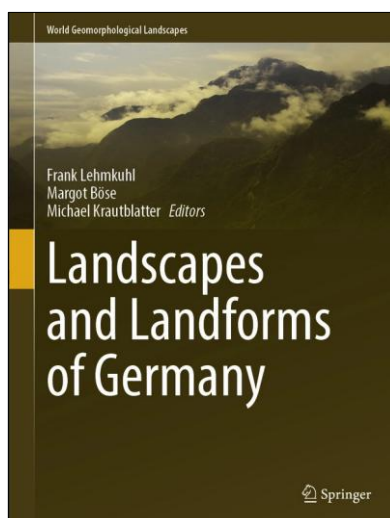
- *Underground Food Farms as a Climate-Friendly Alternative Form of Urban Agriculture*, autorzy: **Alicja Krzemińska, Anna Zaręba**, Mariusz Adynkiewicz-Piragas, Haifeng Jia, María Guadalupe Alpuche Cruz, Luis Antonio Valle Cordero. Artykuł analizuje możliwość wykorzystania przestrzeni podziemnych (np. piwnice, bunkry, opuszczone struktury) na potrzeby upraw rolniczych w miastach — jako alternatywę dla tradycyjnego rolnictwa i element strategii adaptacji do zmian klimatu. Wskazuje zarówno na korzyści (np. niezależność od pogody, skrócenie łańcuchów dostaw), jak i na ograniczenia (wysokie koszty energii, brak ram regulacyjnych). *Sustainability* 2025, 17(21), 9392; <https://doi.org/10.3390/su17219392>
- *Multifunctional Vertical Farming Systems as a Basis for Transforming Urban Food Systems Amid Climate Change*, autorzy: **Anna Zaręba, Alicja Krzemińska**, Mariusz Adynkiewicz-Piragas, Todor Stojanovski, Haifeng Jia, Riccardo Privitera, Dan van der Horst. Publikacja podejmuje temat pionowego rolnictwa miejskiego (vertical farming) — przedstawia typologię systemów wertykalnych, ich możliwości i ograniczenia, a także omawia ich potencjał jako zrównoważonego elementu zielonej infrastruktury miejskiej. Artykuł podkreśla znaczenie takich systemów w kontekście urbanizacji i zmian klimatycznych. *Sustainability* 2025, 17(19), 8668;

<https://doi.org/10.3390/su17198668>

W czasopiśmie *Bulletin of Geography. Socio-Economic Series* (100 pkt. MNiSW, IF=1.0) ukazał się wspólny artykuł **dr Wojciecha Jurkowskiego** i prof. Macieja Kruszyny z Politechniki Wrocławskiej pt. „The possibilities of using regional rail for intra-urban commuting in post-socialist cities in Central and Eastern Europe.” Autorzy w publikacji zadają pytania: (1) Czy kolej regionalna może stać się elementem miejskiego systemu transportu publicznego w miastach Europy Środkowo-Wschodniej?; (2) Czy kolej może być alternatywą dla metra w dużych aglomeracjach? W odpowiedzi dr Wojciech Jurkowski i prof. Maciej Kruszyna, analizując cztery miasta: Lwów, Ryga, Wrocław i Zagrzeb — na tle Lipska jako punktu odniesienia. Autorzy łączą analizę przestrzenną z podejściem technicznym, proponując własną metodę oceny uwarunkowań. Wyniki pokazały, że istnieją korzystne uwarunkowania do zwiększenia roli kolei w obsłudze przemieszczeń wewnątrzmijskich, choć różnią się one znacząco badanych miastach. Ogólnie natomiast poziom integracji kolei regionalnej z miejskim transportem publicznym w Europie Środkowo-Wschodniej wciąż odbiega od standardów zachodnioeuropejskich.

W pracy zbiorowej „Landscapes and Landforms of Germany” (Springer, red. F. Lehmkuhl, M. Böse. M. Krautblatter) ukazał się rozdział poświęcony geomorfologicznym aspektom Elbsandsteingebirge (Piaszkowców Gór Nadłabskich) w Saksonii, którego autorami są Michael Dietze i **prof. Piotr Migoń**. Oprócz przedstawienia najbardziej charakterystycznych elementów rzeźby strukturalnej (płaskowyżów, wzniesień ostańcowych) przybliżono w nim również rozwój doliny Łaby i zachodzące w niej procesy fluwialne. Monografia, wydana w ramach redagowanej przez P. Migonia serii „World Geomorphological Landscapes”, jest 33. tomem w serii. Wszystkie dotąd wydane tomy są dostępne w bibliotece Instytutu.

Home > Landscapes and Landforms of Germany > Chapter

Elbsandsteingebirge (Elbe Sandstone Uplands)

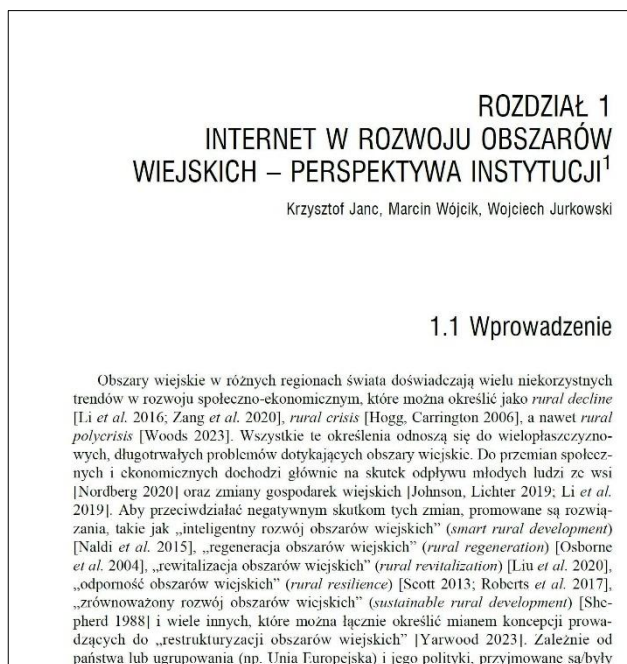
Chapter | First Online: 31 October 2025

pp 265–283 | [Cite this chapter](#)

Michael Dietze & Piotr Migoń

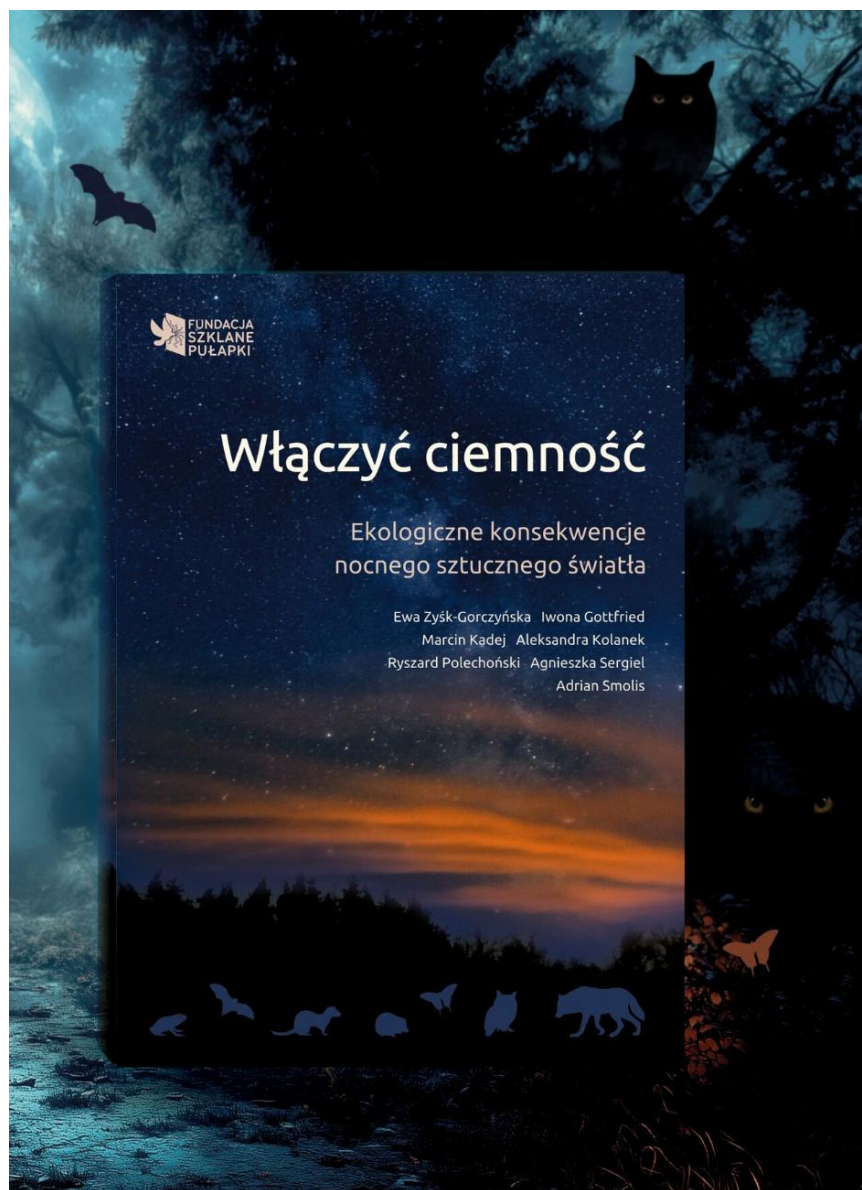
Part of the book series: World Geomorphological Landscapes ((WGLC))

Ukazała się nowa publikacja „Cyfryzacja obszarów wiejskich”, której redaktorem jest **dr hab. prof. UW r Krzysztof Janc**. Książka wydana jest pod egidą Polskiej Akademii Nauk – Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, w ramach serii Studia Cykl monografii Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. W monografii znalazł się rozdział "Internet w rozwoju obszarów wiejskich – perspektywa instytucji", którego współautorami są dr hab. prof. UW r Krzysztof Janc oraz dr Wojciech Jurkowski z Zakładu Zagospodarowania Przestrzennego IGRR UW r. Monografia, której autorami są członkowie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich KPZK PAN pokazuje, jak technologie cyfrowe zmieniają oblicze polskiej i europejskiej wsi. Autorzy przyglądają się, jak Internet, inteligentne instytucje i cyfrowe narzędzia tworzą fundamenty nowoczesnego zarządzania i rozwoju lokalnego. Książka porusza tematy kluczowe dla współczesnych procesów przemian: od cyfryzacji planowania przestrzennego i wykorzystania GIS w gminach, po e-partycypację społeczną i szanse, jakie daje tokenizacja czy koncepcja smart village. Pokazuje, jak nowe technologie mogą łączyć ludzi, wspierać lokalne inicjatywy i wzmacniać wiejskie rynki pracy. Cyfryzacja to nie tylko infrastruktura – to także kompetencje, wiedza i współpraca. Autorzy udowadniają, że inwestycje w te obszary pozwolą zmniejszyć dystans rozwojowy między wsią a miastem oraz uczynią obszary wiejskie bardziej odpornymi, innowacyjnymi i atrakcyjnymi do życia.

W drugiej połowie listopada na rynek trafiła książka „Włączyć ciemność. Ekologiczne konsekwencje nocnego sztucznego światła”, której współautorką jest **mgr Aleksandra Kolanek**. Wydawcą publikacji jest Fundacja Szklane Pułapki, a sama książka podsumowuje aktualny stan wiedzy o wpływie nocnego sztucznego światła na różne gromady zwierząt. Publikacja ta jest nie tylko naukowym przeglądem literatury, ale i praktycznym przewodnikiem i zbiorem dobrych praktyk dla osób zarządzających terenami zurbanizowanymi. Jest to o tyle istotne, że zasięg i intensywność nocnego sztucznego oświetlenia (ALAN – Artificial Light At Night) rosną w tempie kilku procent rocznie, a samo sztuczne światło zaburzając rytmy dobowe, migracje, rozmnażanie, orientację przestrzenną, jest

kolejnym negatywnie działającym na ekosystemy czynnikiem antropogenicznym. Pełny skład autor-ski: Ewa Zysk-Gorczyńska, Iwona Gottfried, Marcin Kadej, Aleksandra Kolanek, Ryszard Polechoński, Agnieszka Sergiel, Adrian Smolis.

Sprawy Zakładowe

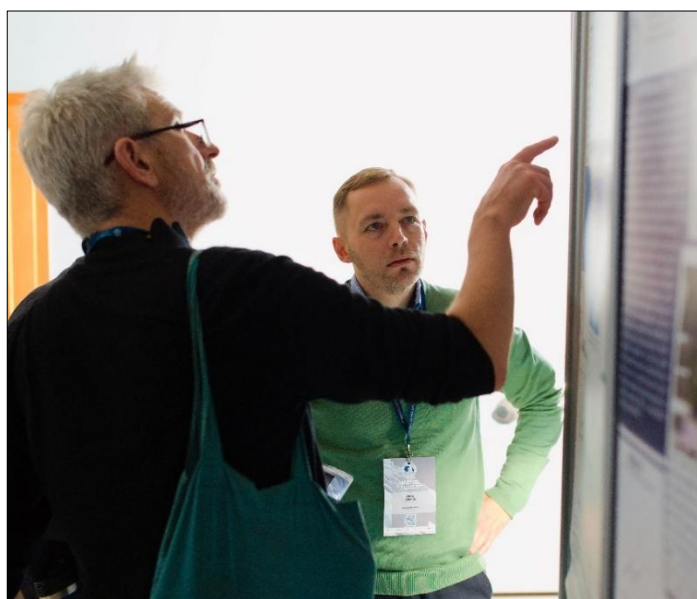
Zakład Geografii Fizycznej

W dniach 4–7 listopada 2025 r. **prof. Piotr Owczarek** i **dr Łukasz Stachnik** uczestniczyli w 40. Sym-pozjum Polarnym organizowanym przez Polskie Konsorcjum Polarno-Morskie. Prof. Owczarek wy-głosił referat pt. "Contemporary climatic and non-climatic disturbances affect the heterogenous growth of Salicaceae in Spitsbergen". Dr Stachnik ramach sesji tematycznej „Zmieniające się morza” wygłosił on referat pt.: "Glacial Influence on Micronutrient Cycling in Arctic Fjords: Seasonal and

Spatial Variability in Svalbard”. Badania prezentowane w tym referacie dotyczyły wpływu typu lodowca (morskie vs. lądowe) oraz sezonowości na obieg mikroskładników w fiordach Svalbardu. Wyniki wskazują, że lodowce uchodzące do morza dostarczają znacznie więcej zawiesziny i związanych z nią mikroskładników (Fe, Mn) niż lodowce lądowe, szczególnie latem. Postępująca recesja lodowców i przejście do systemów lądowych może ograniczyć dopływ biodostępnych mikroskładników do wód przybrzeżnych, co może wpływać na produktywność ekosystemów arktycznych. Referat jest efektem współpracy międzynarodowej z jednostkami: University of Pennsylvania (USA), GFZ Helmholtz Centre for Geosciences (Niemcy), The Arctic University of Norway (Norwegia), Instytut Geofizyki PAN oraz Instytut Oceanologii PAN (Polska). Wyjazd odbył się w ramach realizacji projektu FLOURISH – Wpływ ewolucji lodowców na dostawę składników pokarmowych i metabolizm węgla nr umowy 2021/43/D/ST10/00687, (NCN, Sonata 17, dr Łukasz Stachnik) oraz projektu “Spatio-temporal patterns in Arctic tundra greening and browning—identification of key environmental factors (TURNING)” nr umowy 2021/41/B/ST10/03381 (prof. Owczarek).

40. Sympozjum Polarne.

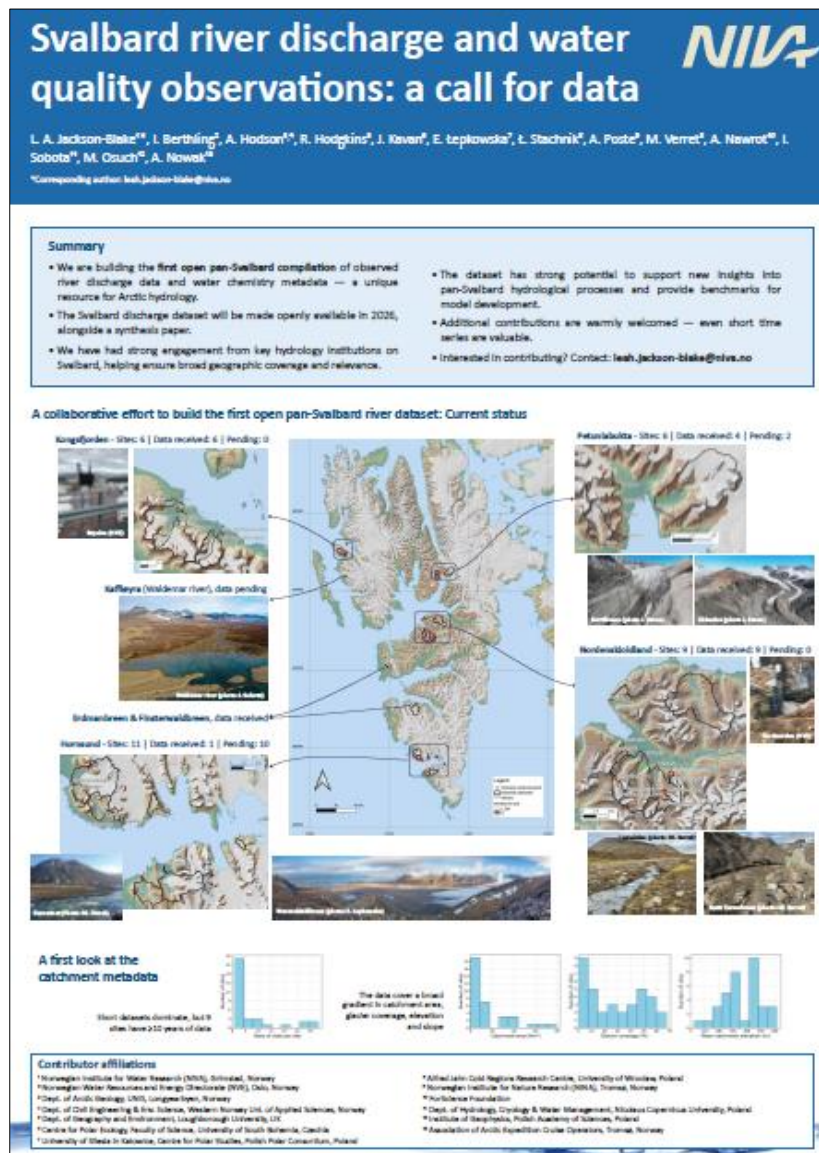
Rozmowa z prof. Andy Hodson z UNIS (fot. Damian Ciepłowski).

Referat prof. Piotra Owczarka (fot. Damian Ciepłowski).

Pan-Svalbardzki monitoring hydrologiczny – udział UW

Podczas Svalbard Science Conference 2025 zaprezentowano poster przygotowany przez dr Leah Jackson-Blake z Norwegian Institute for Water Research (NIVA), którego współautorem był **dr Łukasz Stachnik**. Projekt ma na celu stworzenie pierwszego otwartego zbioru danych o przepływach rzecznych i jakości wód dla całego Svalbardu, który zostanie udostępniony w 2026 roku. Do przygotowania posteru wykorzystano dane z artykułu Stachnik et al., 2025, opublikowanego w **Journal of Environmental Management** (punktacja MEiN: 200, 5-letni IF: 8,6). Badania dotyczą zlewni Bratteggbreen w pobliżu Stacji Polarnej UW i opierają się na jednym z najdłuższych arktycznych ciągów obserwacyjnych (1972–2019). Analizy wykazały, że reżim hydrologiczny jest silnie sezonowy: wczesne lato dominuje śnieżne topnienie, a późne lato – gwałtowne wzrosty odpływu w odpowiedzi na intensywne opady i wzrost temperatur minimalnych. Potwierdzono trend ocieplenia (ok. 0,4°C na dekadę) oraz wzrost opadów w sierpniu–wrześniu, co zwiększa ryzyko powodzi roztopowych i destabilizacji stoków. Zanik lodowca Bratteggbreen (>60% masy od LIA) doprowadził do powstania systemu jezior proglacialnych, których objętość wzrosła pięciokrotnie w ostatnich dekadach, zwiększając ryzyko GLOF.

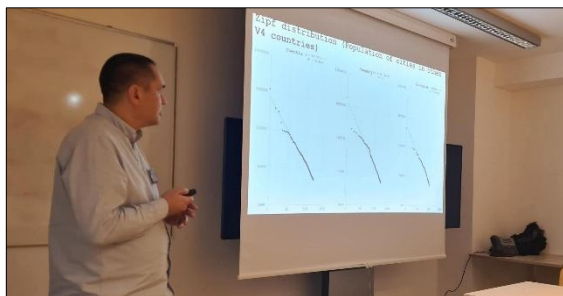

Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej

Z okazji święta Uniwersytetu Wrocławskiego pracownicy ZGSE zostali nagrodzeni nagrodami JM Rektora UWr za osiągnięcia naukowe i organizacyjne. W tym roku nagrody dostali:

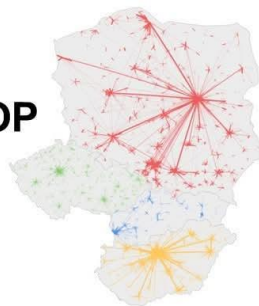
- [1] **dr inż. Piotr Kryczka, dr Dominik Sikorski, dr Agnieszka Lisowska-Kierepka i dr hab. prof. UWr Robert Szmytkie** (nagroda zespołowa za osiągnięcia naukowe),
- [2] **dr Agnieszka Lisowska-Kierepka i dr inż. Piotr Kryczka** (nagroda zespołowa za osiągnięcia naukowe),
- [3] **dr hab. prof. UWr Robert Szmytkie** (nagroda indywidualna za osiągnięcia organizacyjne),
- [4] **dr Agnieszka Lisowska-Kierepka** (nagroda indywidualna za osiągnięcia organizacyjne),
- [5] **dr inż. Piotr Kryczka** (nagroda indywidualna za osiągnięcia organizacyjne),
- [6] **dr Dominik Sikorski i dr Przemysław Tomczak** (nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne),
- [7] **mgr Nina Wabnik** (nagroda za wzorowe wypełnianie obowiązków służbowych).

W dniach 12–15 listopada 2025 r. **dr hab. prof. UWr Robert Szmytkie i dr Mateusz Smolarski** przebywali na Uniwersytecie Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach, gdzie miało miejsce kolejne spotkanie projektowe w ramach grantu wyszehradzkiego "Changing role of SEcondary Cities in the POLYcentric development of Visegrad Countries" (SECPOLYC)". W programie wyjazdu były: workshop ["On the Role of Secondary Cities and Polycentric Development in the V4 Countries"](#), w którym uczestniczyli przedstawiciele instytucji zajmującej się planowaniem przestrzennym i rozwojem regionalnym w mieście Koszyce, warsztaty dla studentów i doktorantów czy spotkanie z urzędzie miasta Koszyce na temat nowej strategii rozwoju miasta. Udało się też znaleźć czas na zwiedzanie miasta i jego okolic (krótka wizyta w mieście Bardejov).

WORKSHOP

On the Role of Secondary Cities
and Polycentric Development
in the V4 Countries

NOVEMBER 13, 2025 / 9:30 – 12:30 / VIDEO CONFERENCE ROOM
INSTITUTE OF GEOGRAPHY, FACULTY OF SCIENCE,
PAVOL JOZEF ŠAFÁRIK UNIVERSITY IN KOŠICE, JESENNÁ 5

W dniu 22 listopada odbyła się wydziałowa uroczystość promocji doktorów i magistrów. Dyplomy odebrało m.in. sześcioro absolwentów specjalności Analizy Regionalne i Lokalne, z czego aż trzy były dyplomami z wyróżnieniem (**Agata Cerkowniak, Julia Likońska i Julia Mej**).

Zakład Geografii Regionalnej i Turystyki

W dniu 20.11.2025 r. dr Janusz Łach wziął udział w międzynarodowej konferencji naukowej pt. Przestrzeń w Kulturze / Kultura w Przestrzeni zorganizowanej przez Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Konferencję współorganizowała Komisja Krajobrazu Kulturowego Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Pałac Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej. Podczas jednodniowego spotkania naukowców z całej Polski oraz zagranicy zaprezentowano 24 referaty. Dr Janusz Łach przedstawił temat „Materialna przestrzeń kulturowa – problemy interpretacji na przykładzie kultury polaniarskiej Sidziny”, będący pokłosiem prowadzonych badań w paśmie Policy w ramach grantu wewnętrznego UWr.

Zakład Geoinformatyki i Kartografii

W dniu 14 listopada 2025 na Politechnice Warszawskiej odbył się Finał XVI Ogólnopolskiego Konkursu Prac Dyplomowych z zakresu Kartografii, Geomatyki i Geoinformacji. Komisja konkursowa pod przewodnictwem prof. Marka Baranowskiego, w składzie: dr Radosław Golba (Uniwersytet Mikołaja Kopernika), dr hab. inż. Witold Kazimierski, prof. Politechniki Morskiej, dr hab. inż. Elżbieta Lewandowicz, prof. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, prof. Robert Olszewski (Politechnika Warszawska), **dr Małgorzata Wieczorek** (Uniwersytet Wrocławski) w ocenie brała pod uwagę m.in. walory merytoryczne pracy, umiejętne zastosowanie metod modelowania kartograficznego, sposób prezentacji przez autora. Do finału zakwalifikowano 5 prac magisterskich i 5 prac z pierwszego poziomu studiów (licencjackie i inżynierskie) z 23 zgłoszonych prac do konkursu. Uczestnicy konkursu podczas swoich prezentacji wykazali się dużym profesjonalizmem i swobodą wypowiedzi. W kategorii praca licencjacka lub inżynierska zwyciężczynią okazała się Patrycja Walczak (Uniwersytet Warszawski), prezentując pracę pt. *Analiza zmian zanieczyszczenia światłem na wybranych obszarach Warszawy w latach 2012–2024*, (promotor: dr Anna Jarocińska we współpracy z dr inż. Adrianą Marcinkowską-Ochtyrą). W kategorii prac magisterskich za najlepszą pracę jury uznało prezentację Doroty Włodarczyk (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), pt. *Detekcja zwierząt na obrazowaniach termalnych pozyskanych z niskiego pułapu z wykorzystaniem uczenia maszynowego*, (promotor: dr hab. inż. Grzegorz Józków, prof. UPWr). Zgodnie z tradycją przyszłoroczny konkurs zorganizuje jednostka, z której pochodzi tegoroczny zwycięzca w kategorii – praca magisterska.

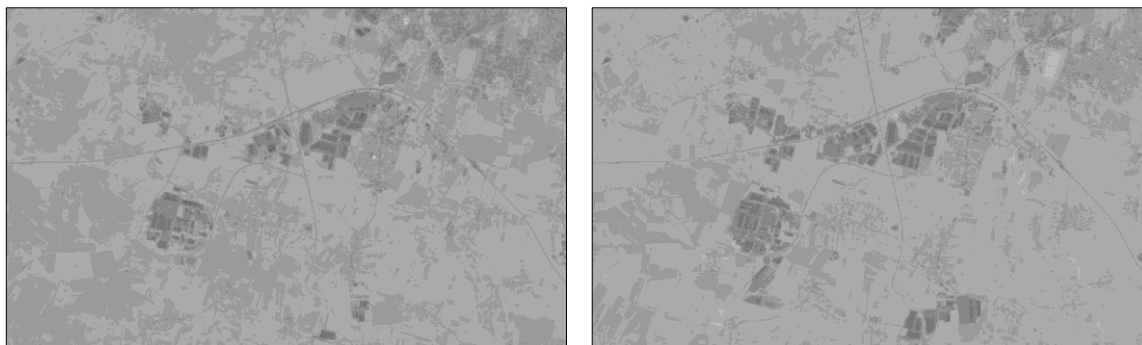

Uczestnicy XVI Ogólnopolskiego Konkursu Prac Dyplomowych z zakresu Kartografii, Geomatyki i Geoinformacji.

W ramach tegorocznej edycji GIS Day 2025, odbywającej się w dniu 19 listopada, pracownicy i doktoranci Zakładu Geoinformatyki i Kartografii przeprowadzili kilka warsztatów, przybliżających piękno GIS-u uczniom szkół ponadpodstawowych z Wrocławia i regionu. W Pracowni Systemów Informacji Geograficznej odbyły się warsztaty komputerowe pt. „Satelitarny wehikuł czasu — czyli o tym, jak udokumentować zmiany w naszym mieście”. Podczas zajęć, które poprowadził **dr Jacek Ślopek** (ZGK UW, OSGeo Poland), uczestnicy mogli zwizualizować w oprogramowaniu QGIS zmiany urbanistyczne dla wybranej dzielnicy Wrocławia, korzystając z danych satelitarnych zarejestrowanych w ostatniej dekadzie. Danymi wejściowymi były ogólnodostępne sceny satelitarne udostępniane przez Europejską Agencję Kosmiczną (sceny rejestrowane przez satelity konstelacji Sentinel-2). Na warsztatach omówiono możliwości jakie dają w analizach środowiska geograficznego rejestracje teledetekcyjne prowadzone w kilku (nastu) przedziałach długości fal elektromagnetycznych. Uczniowie mieli okazję samodzielnie wykonać z użyciem narzędzi biblioteki GDAL kompozycję barwną RGB i obliczyć rozkłady przestrzenne wskaźnika spektralnego SwiRed, pomagającego w lokalizowaniu terenów zurbanizowanych. Na podstawie warstw wyliczonych dla różnych momentów w czasie, uczestnicy zajęć zlokalizowali miejsca na terenie Wrocławia, które podlegały zmianom w ostatnich latach.

Jacek Ślopek podczas warsztatów.

Rozkład przestrzenny wskaźnika SwiRed w okolicach Bielán Wrocławskich
i Domasławia – rok 2018 (górá) i 2025 (dół)

Inna grupa uczniów miała okazję wziąć udział w warsztatach „Zrób dronem nie tylko zdjęcie... Zastosowania dronów w geografii”. Zajęcia rozpoczęły się pozyskaniem danych z drona DJI Mavic 3 Enterprise, które następnie uczniowie samodzielnie mogli przetworzyć za pomocą oprogramowania PIX4D Matic. Wykonali ortofotomapy i numeryczne modele wysokościowe. Analizowali także zmiany środowiskowe w swoim mieście na podstawie ogólnodostępnych chmur punktów i za pomocą CloudCompare. Atrakcją warsztatów było wykonanie modelu 3D sympatycznej modelki — ochotniczki, którą była jedna z uczennic 😊 Warsztaty prowadzili: dr inż. **Matylda Witek**, mgr **Grzegorz Walusiak**, dr **Joanna Remisz**.

Prezentujemy ZGiKowe drony.

79
75
74
73
54
904
Stollen-Mann
53
29
885
28
16
Basson
103
145
140
907
137
138
136
166
165
Pelikunfelsen
13
106
Brachflöß
91
105
60
890
Mittel-B
905

Tworzenie modelu 3D uczennicy

Kolejne dwa warsztaty dotyczyły pozyskiwania danych przestrzennych oraz podstawowych metod ich przetwarzania. W ramach zajęć „Jak przygotować mapę? Czyli praktyczne wykorzystanie danych przestrzennych w geografii” uczestnicy mieli okazję zapoznać się z podstawowymi funkcjami programu QGIS oraz samodzielnie przygotować dane wektorowe do mapy turystycznej. Warsztaty poprowadziła dr **Aleksandra Michniewicz-Cepuch**. Z kolei na warsztatach „Otoczenie mojej szkoły — podstawy analiz przestrzennych” mgr **Aleksandra Kolanek** pokazała, w jaki sposób — opierając się na danych pozyskanych z publicznych źródeł — można zbadać otoczenie dowolnego miejsca na Ziemi, którym w tym przypadku były szkoły, z których przyjechali do nas uczniowie 😊

Aleksandra Michniewicz-Cepuch pokazuje jak stworzyć mapę turystyczną.

Poza częścią stricte warsztatową uczniowie mieli okazję wysłuchać prelekcji „Woda widziana z kosmosu, czyli monitorowanie i prognozowanie zasobów wodnych Ziemi przy pomocy danych satelitarnych”. W zdalnym wykładzie o satelitach w służbie hydrologii wzięła udział nie tylko młodzież szkolna, ale także niektórzy doktoranci i pracownicy IGRR. Wykład poprowadził dr **Michał Halicki**, łącząc się prosto z Technicznego Uniwersytetu w Monachium. Uczestnicy wykładu mogli dowiedzieć się, z czego biorą się zmiany poziomu morza i jak możemy je obserwować przy pomocy altimetrii satelitarnej. Dr Halicki opowiedział również krótko o obszarach lodowych i o tym, jak, dzięki satelitom, możemy zbadać zmiany ich powierzchni (na podstawie zobrażeń), objętości (zobrazowania + altimetria), a nawet masy (grawimetria). Ostatnia część wykładu poświęcona była monitorowaniu rzek z wykorzystaniem altimetrii satelitarnej — tu Michał mógł opowiedzieć o swoich badaniach, m.in. o systemie prognoz AltHydro oraz o swoich obecnych pracach z wykorzystaniem danych z satelity SWOT, realizowanych w trakcie jego stażu podoktorskiego w Monachium.

Warsztaty prowadzone przez mgr Kolanek.

Prelekcja online Michała Halickiego.

To nie koniec naszego zaangażowania w GIS Day! Profesor **Tomasz Niedzielski** uczestniczył w części konferencyjnej, organizowanej przez studentów z Koła Naukowego Studentów Geografii, wygłaszając referat pn. „Geoinformatyka w służbie ratownictwa: wybrane zastosowania systemu SARUAV do detekcji ludzi na zdjęciach lotniczych w praktyce poszukiwawczej”. Zaprezentował zarówno wykład na temat wykrywania osób na zobrażeniach lotniczych wykonanych z niskiego pułapu, jak i przetwarzanie danych w oprogramowaniu SARUAV. W Komitecie Naukowym GIS Day 2025 zasiedli (z ramienia Zakładu) dr hab. **Waldemar Spallek** i dr **Małgorzata Wieczorek**. Po więcej szczegółów dotyczących wydarzenia odsyłamy do relacji studentów z KNSG (w tym numerze Biuletynu).

22 listopada 2025 w Auli Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się uroczysta promocja doktorska. Jednym z promowanych doktorów był dr inż. **Tomasz Motyl**, który przygotował rozprawę doktorską pod opieką prof. **Tomasza Niedzielskiego**.

W dniach 29–30 listopada 2025 mgr **Aleksandra Kolanek** brała czynny udział w VII Polskim Sympozjum Herpetologicznym, podczas którego wygłosiła referat „Bezzałogowe Statki Powietrzne jako wsparcie herpetologów w badaniach terenowych” (grono współautorów: dr **Joanna Remisz**, dr inż. **Matylda Witek**, mgr **Grzegorz Walusiak**). Referat poruszał kwestię możliwych zastosowań dronów w praktyce terenowej, związanej z ochroną zasobów przyrodniczych. Przybliżono metody planowania misji, możliwe do uzyskania produkty fotogrametryczne i możliwości ich dalszej obróbki i analiz, a także m.in. wybrane projekty Zakładu Geoinformatyki i Kartografii. Na końcu omówiono, w jaki sposób drony pomagają realizować zadania ochronne w rezerwacie przyrody „Gogolińskie Gniewosze”. Ten ostatni temat jest częścią wieloletniej już współpracy mgr Aleksandry Kolanek z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Opolu, która konferencji patronuje ([link](#)). Mgr Aleksandra Kolanek zaprezentowała również poster, dotyczący monitoringu wybranych populacji salamandry plamistej (***Salamandra salamandra***) w Sudetach w 2025.

Aleksandra Kolanek z Dyrektorem i Pracownikami RDOŚ w Opolu.

Zakład Geomorfologii

40. Międzynarodowe Sympozjum Polarne

W dniach 4–7 listopada liczna reprezentacja Zakładu Geomorfologii z Centrum Badań Regionów Zimnych im. Alfreda Jahna w składzie: **prof. Mateusz Strzelecki**, **dr Iwo Wieczorek**, **mgr Zofia Owczarek**, **mgr Oskar Kostrzewa**, **mgr Małgorzata Szczypińska**, **mgr Łukasz Pawłowski** i **mgr Wojciech Piskorski** wzięła udział w 40. Międzynarodowym Sympozjum Polarnym w Puławach, które odbywało się pod hasłem *Arktyka i Antarktyka w krytycznym punkcie zmian*. Prof. Mateusz Strzelecki wchodził w skład Komitetu Naukowego konferencji, a także przewodniczył dwóm sesjom specjalnym: sesji poświęconej postępom w badaniach zmian strefy brzegowej w regionach polarnych, dedykowanej pamięci profesora Piotra Zagórskiego oraz sesji skupionej wokół wyzwań naukowych polskich badań peryglacjalnych i zmarzlinowych w kontekście organizacji w Polsce konferencji EU-COP 2030. Uczestniczył również w szeregu okołokonferencyjnych spotkań organizacyjnych, w tym w zebraniu Komitetu Badań Polarnych PAN. Wystąpienia zaprezentowali:

- **prof. Mateusz Strzelecki** (projekty ASPIRE oraz GLAVE): (1) Piotr Zagórski – a pioneer in contemporary coastal change research; (2) The youngest coasts on Earth – how accelerated post-Little Ice Age deglaciation reshaped coastal landscapes of Arctic and subarctic regions; (3) Komunikat: Nowa polska stacja polarna UWr na Grenlandii (komunikat); (4) Zaproszenie na konferencję EU-COP 2030 w Polsce (komunikat);
- **dr Iwo Wieczorek** (projekt GLOWS) – Glacial lakes as forms sensitive to seasonal change using the example of a lake in the Ragnarbreen foreland, central Spitsbergen;
- **mgr Zofia Owczarek** (projekt ASPIRE) – Post-Little Ice Age evolution of moraine-controlled paraglacial lagoons in Svalbard – rates, landforms and geoecological significance;
- **mgr Oskar Kostrzewa** (projekt GLAVE) – Glacial-derived waves impact morphodynamics of Arctic coasts, Greenlandic and Svalbard cases studies;
- **mgr Małgorzata Szczypińska** (projekt GLAVE) – Tsunamigenic landslides from freshly exposed Arctic slopes – preliminary pan-Arctic susceptibility assessment.

Mgr Małgorzata Szczypińska otrzymała wyróżnienie w konkursie dla młodych naukowców na najlepszą prezentację naukową.

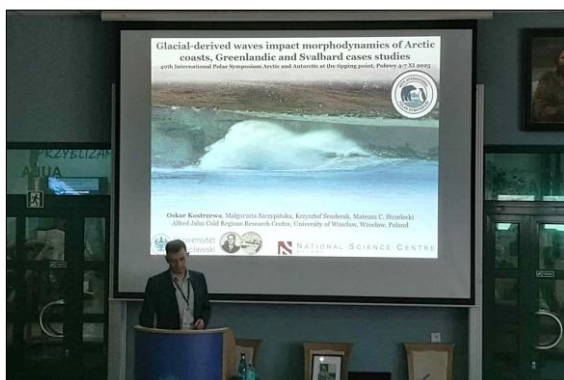
Grupa wrocławska uczestników Sympozjum Polarne. Od lewej: B. Baturo (absolwent), W. Piskorski, M. Strzelecki, Z. Owczarek, Ł. Pawłowski, M. Szczypińska, O. Kostrzewa, I. Wieczorek (fot. A. Piwowarczyk).

Na sali obrad (fot. D. Cieplowski).

W trakcie referatu Mateusza Strzeleckiego (fot. D. Cieplowski).

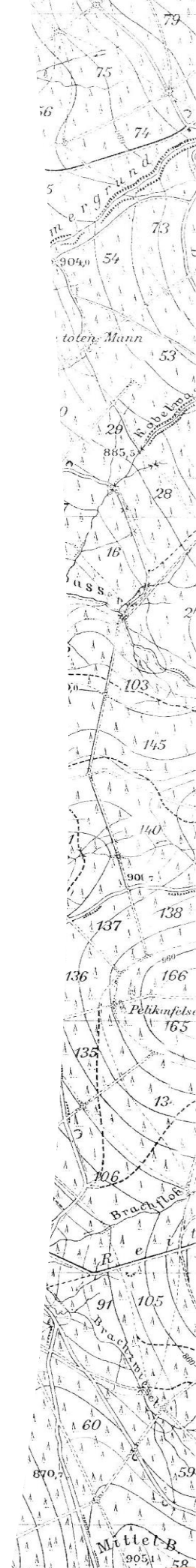
W trakcie referatu Oskara Kostrzewy (fot. Z. Owczarek).

Wyróżnienie dla Małgorzaty Szczypińskiej (fot. D. Cieplowski).

Uczestnicy Sympozjum Polarnego w pełnym składzie (fot. D. Cieplowski).

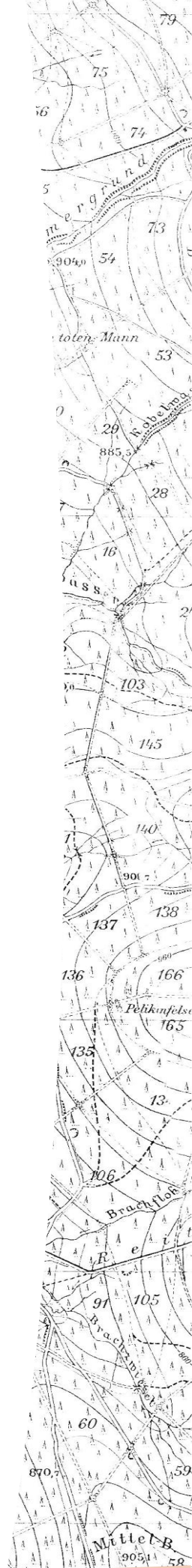

XXI Dzień Geomorfologa (tekst: Andrzej Traczyk; fotografie: Wioleta Porębna)

W dniach 15–16 listopada 2025 r. odbył się w Górach Stołowych (okolice Szczytnej) XXI Dzień Geomorfologa. Początek nastąpił w Polanicy-Zdroju, skąd jego uczestnicy podążyli przełomową doliną Bystrzycy Dusznickiej (Piekielna Dolina) na wierzchowinę stoliwa piaskowcowego Szczytnika (588 m n.p.m.). Po drodze omawiane były różnorodne zagadnienia geomorfologiczne, od kwestii tzw. interglacjału polanickiego, genezy dolin przełomowych i poziomów (horyzontów) morfologicznych w Sudetach po problematykę rzeźby piaskowcowej. Niewielkie powierzchniowo i niewysokie stoliwo Szczytnika stanowi najdalej na południe wysunięty fragment Gór Stołowych i leży przy tym poza granicami Parku Narodowego Gór Stołowych. W zachodniej części tego stoliwa oraz w strefie krańdziowej przylegającej do doliny Bystrzycy Dusznickiej występują typowe dla Gór Stołowych formy rzeźby skałkowej (stopnie, ściany, bastiony i grzyby skalne). Największe skupienie tych form znajduje się w pobliżu zamku Leśna Skała. Ze względu na okazałość skałek i ścian skalnych jest to również popularny teren wspinaczkowych. Pogoda (mgła) nie pozwoliła nam na podziwianie z punktu widokowego przy zamku (skałka Widokowa) rozległej panoramy Obniżenia Dusznickiego, Gór Bystrzyckich i progów Gór Stołowych, a miejsce to jest godne polecenia. Z zamku grupa udała się do Szczytnej, a następnie pociągiem do Lewina Kłodzkiego – miejsca docelowego XXI Dnia Geomorfologa. W wieczornej części kameralnej, oprócz tradycyjnego wieczorku towarzyskiego, odbyła się również sesja referatowa. W jej trakcie wygłoszone zostały trzy referaty, w tym dotyczący specjalistycznych badań grzybów skalnych w Górach Stołowych (Kajetan Parzóch). Na zakończenie obejrzelśmy również migawkę filmową ze spotkania we Wrocławiu z drugim polskim astronautą Sławoszem Uznańskim-Wiśniewskim, w którym uczestniczył Kacper Konieczny (1 mgr, specjalizacja Geografia Fizyczna). Drugi dzień wyjazdu, przed wyjściem w teren, rozpoczęliśmy od zdjęcia grupowego, przed ośrodkiem wypoczynkowym w Lasku Miejskim w Lewinie Kłodzkim. Wycieczka terenowa tego dnia wiodła trasą okrężną do Jerzykowic Małych na siodło pod Pańską Górą (772 m n.p.m.), Feistův kopec (711 m n.p.m.) z wieżą widokową (brak widoku – mgła) do Oleśnic v Orlických horách i z powrotem przez Kocioł do Lewina Kłodzkiego, gdzie nastąpiło zakończenie XXI Dnia Geomorfologa. Pomimo niezbyt sprzyjających warunków pogodowych (nie było mrozu i śniegu, ale było pochmurnie i mgliście) listopadowy wyjazd, stanowiący w pewnym sensie dopełnienie obchodów 80-lecia geografii we Wrocławiu, był tradycyjnie udany. Do zobaczenia za rok :)

Rozpoczęcie XXI Dnia Geomorfologa na stacji kolejowej w Polanicy-Zdroju.

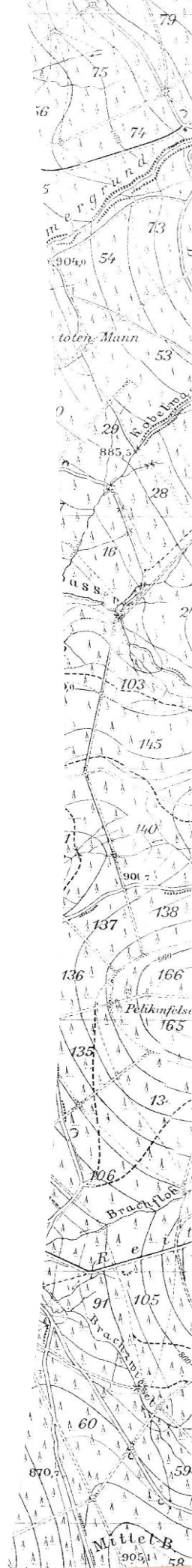

Zdjęcie grupowe na trasie.

Na wieży widokowej na Feistův kopcu.

Inne

W dniach 5–6 listopada **prof. Piotr Migoń** przebywał na Uniwersytecie Masaryka w Brnie, uczestnicząc w spotkaniu Międzynarodowej Rady Naukowej (ISAB – International Scientific Advisory Board) powołanej na Wydziale Nauk Ścisłych (Faculty of Science) tego uniwersytetu. Omawiane były problemy internacjonalizacji działalności naukowej, zasad oceny bieżącej działalności i efektywności studiów doktoranckich.

W dniach 13–14 listopada **prof. Piotr Migoń** przebywał na Uniwersytecie Gdańskim, gdzie odbyło się spotkanie przewodniczących Rad Ekspertów wydziałów tegoż Uniwersytetu. Rady mają za zadanie wspomagać działalność władz wydziałów głosem zewnętrznym, poprzez wymianę doświadczeń i nieformalną ocenę bieżącej działalności. Prof. P. Migoń został powołany do pełnienia funkcji przewodniczącego Rady dla Wydziału Geografii i Oceanologii UG.

W dniu 22 listopada odbyło się w Dobkowie posiedzenie Rady Naukowej Światowego Geoparku UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów, której przewodniczy **prof. Piotr Migoń**. Wziął w nim udział również prof. Krzysztof Janc – także członek Rady. Uczestnicy zapoznali się z obszernym sprawozdaniem z działalności Geoparku w roku 2025 r. i dyskutowali o bieżących problemach zarządzania, udostępniania walorów Geoparku i roli środowiska naukowego.

W dniu 24 listopada **prof. Piotr Migoń** przebywał na Uniwersytecie Komenskigo w Bratysławie, gdzie uczestniczył jako recenzent w procedurze uzyskania stopnia Doktora Nauk (DrSC) przez prof. Josefa Minára – znanego w świecie specjalisty w zakresie geomorfometrii i geomorfologii ilościowej. Podstawą ubiegania się o ten najwyższy stopień naukowy w Słowacji była rozprawa pt. „Land surface segmentation and physical geomorphometry”. Podróż do i z Bratysławy dała sposobność do zobaczenia kilku interesujących miejsc w zachodniej Słowacji (aczkolwiek pogoda była mało sprzyjająca).

Kościół uniwersytecki w Trnawie – mieście, w którym założono pierwszy uniwersytet na ziemiach dzisiejszej Słowacji.

Zamglone stanowisko piasków miocenijskich pochodzenia morskiego na Sandbergu koło Bratysławy, dokumentujące miocenijską transgresję morską i równocześnie skalę późniejszych ruchów skorupy ziemskiej (obecna wysokość to 200–250 m n.p.m.).

Informacja o Skalickým trdelníku.

Panorama zabytkowej miejscowości Skalica przy granicy czesko-słowackiej, niegdyś miasta królewskiego, słynącej między innymi z lokalnego wyrobu cukierniczego o nazwie Skalický trdelník.

Zakład Klimatologii i Ochrony Atmosfery

Listopad to ważny miesiąc w ochronie atmosfery. Coraz częstsze chłody powodują zwiększone zapotrzebowanie na ciepło, a tym samym wzrost emisji zanieczyszczeń z naszych domowych systemów grzewczych - kotłów, pieców czy kominków. Na ten miesiąc przypada również Ogólnopolski Dzień Czystego Powietrza, obchodzony od 2005 roku w dniu 14 listopada. Ważną datą w listopadowym kalendarzu jest również Światowy GIS Day, przypadający w tym roku 19 listopada. Te wydarzenia znalazły swoje odbicie w edukacyjnym kalendarzu Zakładu Klimatologii i Ochrony Atmosfery. Po pierwsze, 14 listopada, na zaproszenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krzeptowie zespół ZKiOA - Tymoteusz Sawiński i Wiktor Kopeć, uczestniczył w obchodach Dnia Czystego Powietrza

zorganizowanych przez tą szkołę. W naszym wykładzie pt. "Jak bardzo trują nas auta? O zanieczyszczeniach komunikacyjnych we Wrocławiu i okolicach" uczestniczyło 132 uczniów z klas 7 i 8.

Niecały tydzień później, czyli w środę 19 listopada, w ramach XII Wrocławskiego GIS Day, na warsztatach "GIS w pomiarach jakości powietrza" gościliśmy 15 osób z klasy I z Salezjańskiego LO we Wrocławiu oraz 20 uczniów klasy 3 z Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im Kazimierza Gzowskiego w Opolu. Zajęcia prowadził dr Tymoteusz Sawiński.

Edukacyjny listopad zakończyliśmy 27 listopada wizytą w Opolu, gdzie na zaproszenie Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica dr Tymoteusz Sawiński poprowadził zajęcia dla 25 uczniów z klas o profilu logistyka oraz ochrona środowiska. Podczas trzygodzinnych zajęć przedstawiono historyczne uwarunkowania jakości powietrza, zależności warunków aerosanitarnych od warunków meteorologicznych, omówiono również aktualny stan jakości powietrza w Opolu oraz źródła informacji o jakości powietrza w mieście i województwie. Wszystkim uczestnikom bardzo dziękujemy za udział w zajęciach!

Wykład w Krzeptowie, fot. Wiktor Kopeć.

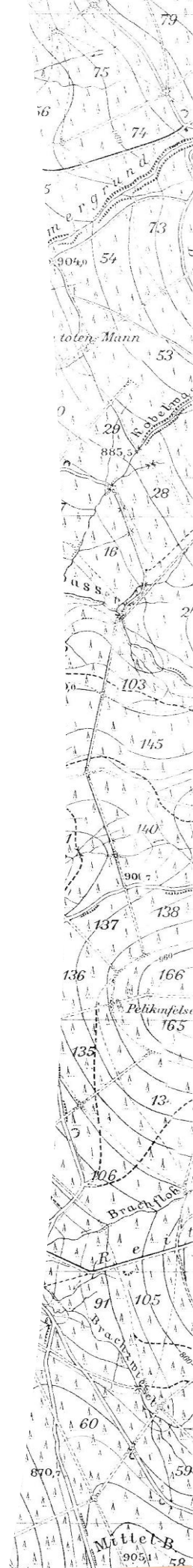
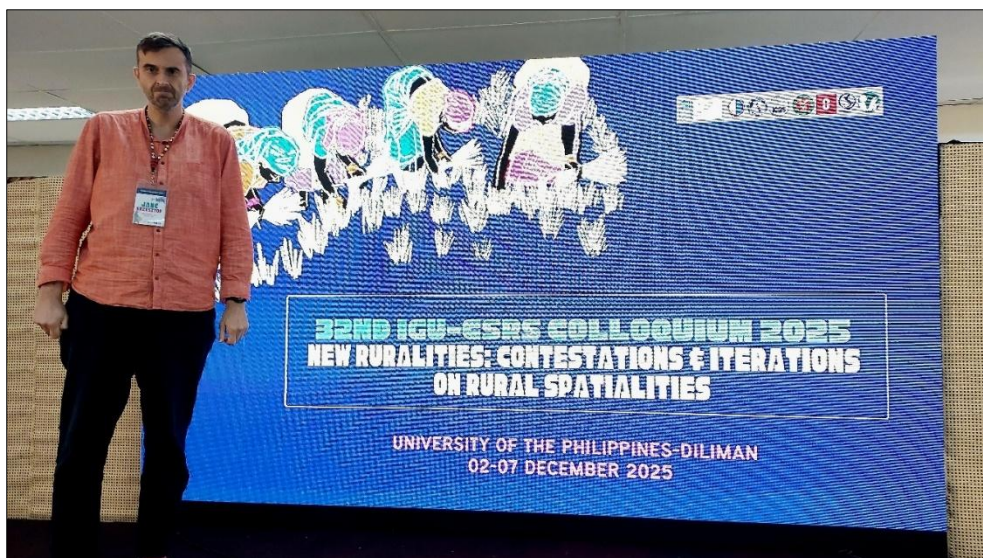

Warsztaty „GIS w pomiarach jakości powietrza”, GIS Day 2025, fot. M. Kowalczyk.

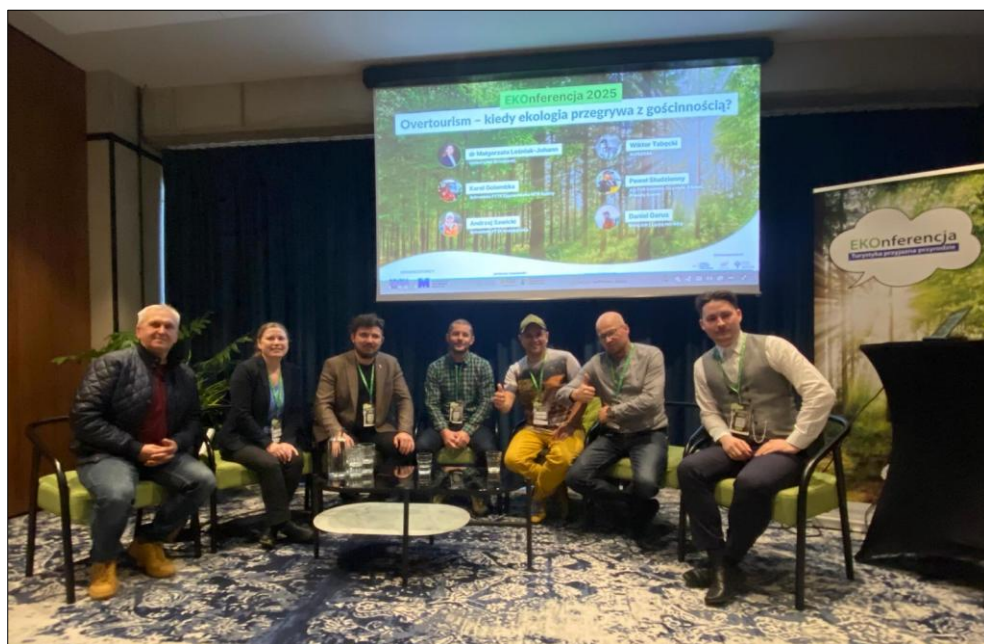
Zakład Zagospodarowania Przestrzennego

Konferencje

W dniach 2–7 grudnia **dr hab. Krzysztof Janc, prof. UW**, wziął udział w 32nd IGU-CSRS Colloquium 2025, które odbyło się w Quezon City (Filipiny). Było to międzynarodowe spotkanie badaczy i praktyków zajmujących się zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich, organizowane przez Commission on the Sustainability of Rural Systems przy International Geographical Union. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele 30 instytucji z całego świata. Podczas konferencji dr hab. Krzysztof Janc, prof. UW, wygłosił referat pt. Urban-Rural Knowledge Transfer: Impacts on Socio-Economic Development in Polish Villages. Poza samą częścią referatową odbyła się kilkudniowa wizyta studyjna/warsztaty trenowe na obszarze prowincji Benguet w północnych Filipinach, położonej w regionie Kordylierów. Uczestnicy mieli okazję zobaczyć i bezpośrednio wysłuchać członków lokalnych społeczności, przedstawicieli NGO, którzy opowiadali o działalności związanej z pracą, problemami z codziennym życiem na terenach górskich, jak również wybrzeżach. Odwiedzono m.in. obszary wyspecjalizowane w małoskalowym wydobywaniu złota.

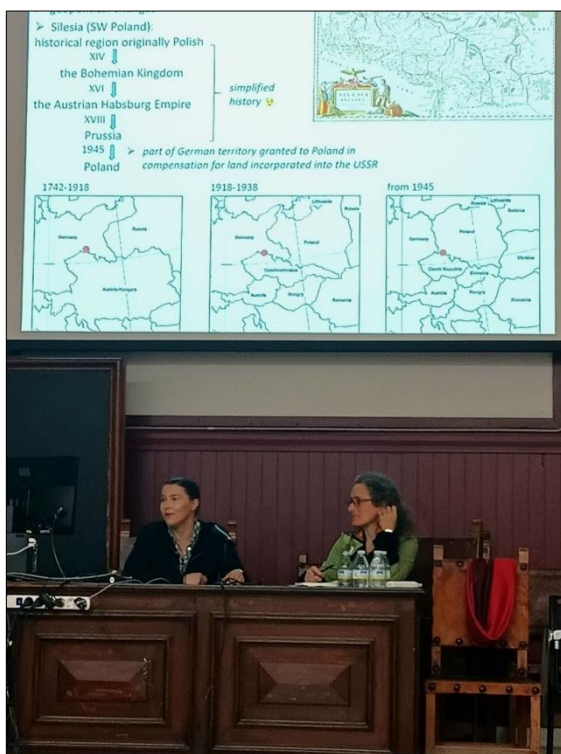
W dniu 4 grudnia 2025 **dr Małgorzata Leśniak-Johann** uczestniczyła w konferencji pt. „Turystyka przyjazna przyrodzie”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Fundację Polska Górom! oraz Uniwersytet WSB Merito Wrocław. Konferencja zgromadziła prawie 100 uczestników reprezentujących środowiska naukowe, organizacje pozarządowe, samorządy, specjalistów CSR i ESG, lokalnych liderów oraz przedsiębiorców z wielu regionów Polski. Podczas konferencji dr Małgorzata Leśniak-Johann, na zaproszenie organizatorów, uczestniczyła w panelu dyskusyjnym nt. „Overtourism – kiedy ekologia przegrywa z gościnnością?”.

W dniu 1–2 grudnia 2025 **dr Małgorzata Leśniak-Johann** i **dr Ryan Wyeth** wzięli udział w 41. Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Współczesne uwarunkowania i kierunki rozwoju przemysłu i usług”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji oraz Komisję Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Warszawie. Podczas konferencji dr Małgorzata Leśniak-Johann zaprezentowała referat „Baza noclegowa na terenach przemysłowych i poprzemysłowych - koegzystencja w aglomeracji wrocławskiej”, który został przygotowany wspólnie z dr Dominikiem Sikorskim z Zakładu Geografii Społeczno-Ekonomicznej. Natomiast dr Ryan Wyeth przedstawił temat pt. „Wieloskalowa perspektywa na derisking i przesunięcie ryzyka w kontekście rozwoju infrastruktury hydroenergetycznej w Gruzji/ A multi-scalar perspective on derisking and risk shifting in the context of hydropower infrastructure development in Georgia”.

W dniach 20–22 listopada 2025 r. dr hab. Sylwia Dołzbłasz, prof. UWr, uczestniczyła w międzynarodowej konferencji naukowej Globalogies – Multidisciplinary Perspectives on Globalization, Borders and Heritage. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Wydział Geografii i Historii Uniwersytetu w Sewilli i zgromadziło badaczy z całego świata, zajmujących się problematyką globalizacji, granic oraz dziedzictwa kulturowego. Podczas konferencji prof. Dołzbłasz zaprezentowała referat pt. „Borderlands in Transition: Cultural Landscape, Heritage, and Cross-Border Cooperation in the Polish-Czech Jizera Mountains”, przygotowany wspólnie z dr hab. Agnieszką Latochą-Wites, prof. UWr z Zakładu Geomorfologii IGRR.

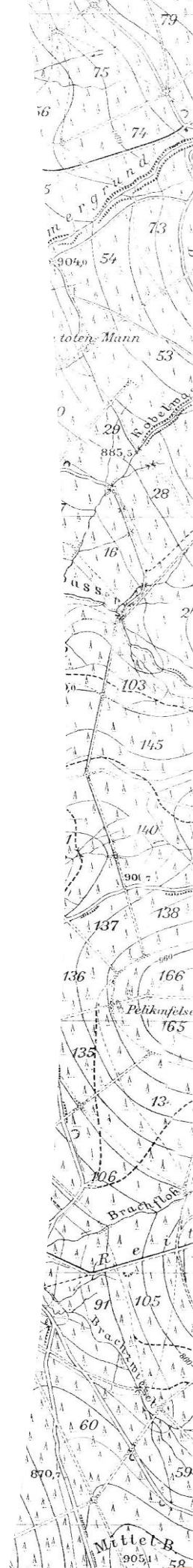

Działania

W dniach 18–19 listopada **dr Anna Grochowska** i **mgr Piotr Sobkowiak** przeprowadzili szkolenie „Planowanie przestrzenne w gminach”, organizowane w ramach realizacji projektu „Uniwersytet Wrocławski: Rozwój kadr dla dolnośląskiego rynku pracy” nr FERS.01.05-IP.08-0451/23, finansowanego z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Były to intensywne dwa dni - od zagadnień zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, przez nowe rozwiązania wprowadzone po ostatniej nowelizacji przepisów planistycznych, aż po decyzje o warunkach zabudowy, cyfryzację procesów oraz partycypację społeczną. Grupa uczestników była bardzo aktywna i różnorodna: od doświadczonych pracowników urzędów gmin po osoby dopiero rozpoczynające swoją drogę w świecie planowania przestrzennego. Wiele osób z dużym zaciekawieniem odkrywało złożoność systemu planowania przestrzennego w Polsce, w tym jego wyzwania, nieoczywistości i realne konsekwencje dla przestrzeni i jej użytkowników. Szkolenie upłynęło w atmosferze intensywnej pracy, inspirujących dyskusji i dużego zaangażowania uczestników.

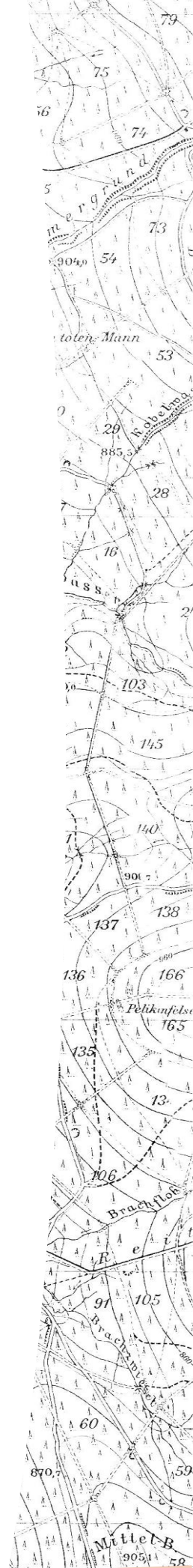

10 grudnia **dr hab. Dariusz Ilnicki** poprowadził wykład popularnonaukowy dla uczniów I Liceum Ogólnokształcące im. J. Iwaszkiewicza w Namysłowie. Tematem spotkania było: „Kształcenie na poziomie średnim i wyższym jako podstawa delimitacji obszarów oddziaływania” – zagadnienie łączące edukację z analizą przestrzenną. Uczniowie po prelekcji zwiedzili także Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, który znajduje się w gmachu głównym Uniwersytetu Wrocławskiego oraz odwiedzili Jarmark Świąteczny na wrocławskim Rynku. Przyjazd klasy licealnej zorganizowała dr Beata Nytko, nauczycielka i absolwentka geografii, która obroniła doktorat pod opieką prof. Stanisława Cioka. W kwestii budowania mostów między szkołą średnią a środowiskiem akademickim pracujemy dalej i do zobaczenia na kolejnych wykładach, już w nowym 2026 roku, na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska.

Pracownia Partycypacji Społecznej

26 listopada w ramach działań Pracowni Partycypacji Społecznej, działającej przy Zakładzie Zagospodarowania Przestrzennego dr Anna Grochowska i mgr Sławomir Czerwiński zorganizowali spotkanie inicjujące współpracę studentów Uniwersytetu Wrocławskiego z Urzędem Miejskim Wrocławia w procesie re-witalizacji Leśnicy. Podczas spotkania przedstawicielki Departamentu Strategii i Zrównoważonego Rozwoju (Biuro Strategii Miasta) UM Wrocław zaprezentowały kluczowe założenia Strategii Wrocławia 2050 oraz projekt „Leśnica – dobre miejsce we Wrocławiu”. Następnie zespół *Public Twin* (Michał Kasperski, Aleksandra Mrozek) przedstawił innowacyjne narzędzie (www.publictwin.info) do partycypacji społecznej, które będzie wykorzystane w procesach konsultacyjnych we Wrocławiu. Studenci gospodarki przestrzennej włączyli się w projekt, opracowując model badawczy i włączając się w prowadzenie konsultacji i badania w terenie. Zaczęły się one 13 grudnia anonimową ankietą na Zaczarowanym Jarmarku pod Zamkiem w Leśnicy, którą można wypełnić stacjonarnie (pomoc ankieterów – studentów) oraz elektronicznie do 21 grudnia. Kwestionariusz ankietowy dotyczy organizacji wydarzenia, sposobu zagospodarowania przestrzeni, komfortu korzystania z miejsca oraz jego dostępności. Zebrane odpowiedzi zostaną przeanalizowane i wykorzystane do dalszych prac planistyczno-inwestycyjnych oraz by lepiej dopasować i udoskonalić przyszłe wydarzenia organizowane na osiedlu. Badania ankietowe realizowane są we współpracy Pracowni Partycypacji Społecznej Uniwersytetu Wrocławskiego z UM Wrocław oraz OPT Zamek i RO Leśnica w ramach projektu REWIO – Rewitalizacja i Odnowa Leśnicy. Prace ze strony Pracowni koordynują **dr Anna Grochowska** i **mgr Sławomir Czerwiński**, będący również zaangażowani w re-witalizację Leśnicy jako Radni Miejski Wrocławia. Warto nadmienić, że niniejsze działanie to współpraca nauki z praktyką, co jest kluczem do nowoczesnego planowania. Łącząc teorię z realnymi wyzwaniami miasta, wykorzystujemy nowe technologie i budujemy kompetencje przyszłych ekspertów, w kolejnym procesie partycypacyjnym na wrocławskich osiedlach.

Z okazji Mikołajek w budynku Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Kuźniczej 49/55 został uruchomiony Dzielnik Wrocławski, który będzie funkcjonował razem z punktem bookcrossingu, jaki działa w tym miejscu od kilku lat. Inicjatywa nowego punktu realizowana jest dzięki współpracy Dzielnika Wrocławskiego, która wspierana jest przez Fundację Ekopotencjał - Przestrzeń Możliwości z Pracownią Partycypacji Społecznej, działającą przy Zakład Zagospodarowania Przestrzennego. Warto nadmienić, że ekopunkt przy ul. Kuźniczej 49/55 powstał dzięki zaangażowaniu pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego Katarzyny Weremczuk i Sławomira Czerwińskiego. Dzielnik Wrocławski to inicjatywa społeczna we Wrocławiu, która działa na zasadzie freeshopu – miejsca, gdzie wszystko jest bezpłatne. Jego głównym celem jest nadanie przedmiotom drugiego życia i ograniczenie ilości odpadów.

Jak to działa?

- Każdy może zostawić rzeczy, których już nie potrzebuje (np. książki, zabawki, drobne sprzęty - zgodnie z regulaminem Dzielnika) i zabrać coś, co mu się przyda, bez żadnych opłat.
- Nie wolno zostawiać żywności, leków, przedmiotów niebezpiecznych ani wielkogabarytowych (np. mebli).
- Rzeczy muszą być w dobrym stanie, gotowe do dalszego użytku.

Dzielnik Wrocławski rozpoczął działalność jako mobilny regał, który odwiedza różne osiedla (np. Maślice, Szczepin, Wojszyce), a obecnie powstają też stałe punkty w mieście. Projekt promuje ideę gospodarki obiegu zamkniętego, minimalizację odpadów i budowanie lokalnej społeczności wokół

wartości dzielenia się. To świetny sposób na przeciwdziałanie nadmiernej konsumpcji i marnotrawstwu – zamiast wyrzucać sprawne rzeczy, można je oddać komuś, kto ich potrzebuje.

Więcej informacji na profilu FB Dzielnika Wrocławskiego i jego stronie [TUTAJ \(klik\)](#) oraz na mapie „[Wrocław nie marnuje](#)”.

Polskie Towarzystwo Geograficzne Oddział Wrocławski

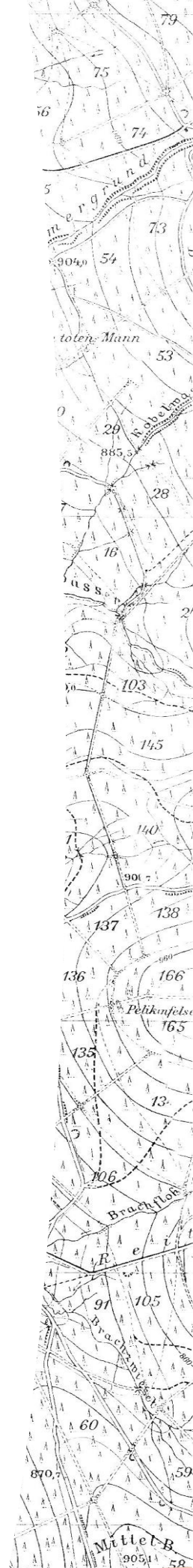
W dniu 14.11.2025 r. w cyklicznych piątkowych spotkaniach Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Geograficznego dr Janusz Łach przedstawił prelekcję pt. Bogactwo przyrodnicze i kulturowe Małty. Spotkanie zgromadziło 82 osoby, które reprezentowały szkoły podstawowe Wrocławia, szkoły średnie Wrocławia i Jelcza-Laskowic, a także pracowników Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego oraz osoby z Wrocławskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

W dniu 21.11.2025 r. miał miejsce „Przegląd Polskich Filmów Polarnych” zorganizowany i prowadzony przez prof. dr hab. Krzysztofa Migąłę z Polskiego Klubu Polarnego. Przegląd kilku unikatowych filmów z regionu Arktyki oraz Antarktydy przeniosły nas w wiek XX, kiedy polscy naukowcy badali obszary zimne. Prezentacja filmów zgromadziła 37 osób.

29.11.2025 r. odbyła się wycieczka turystyczno-krajoznawcza na Wyżynę Śląską, gdzie odwiedziliśmy Zabytkową Kopalnię Rud Srebrnośnych w Tarnowskich Górach (od 2017 roku obiekt UNESCO) wraz integralną Sztolnią Czarnego Pstrąga oraz Radiostację Gliwicką, gdzie mieliśmy możliwość poznania historii „Prowokacji Gliwickiej w 1939 roku...”. Dla zachowania klimatu kultury śląskiej uczestnicy mieli przyjemność degustacji kuchni śląskiej – rolada wołowa z kluskami i modrą kapustą oraz kompotem.

Koło Naukowe Studentów Geografii im. Juliana Czyżewskiego

XII Wrocławski GIS Day

19 listopada odbyła się XII edycja Wrocławskiego GIS Day. Głównym organizatorem wydarzenia było **Koło Naukowe Studentów Geografii im. Juliana Czyżewskiego**, a współorganizatorami: Studenckie Koło Naukowe Geologów UWr, Koło Naukowo-Badawcze GIS (PWr) oraz SKN Geodetów (UPWr). Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem, a sala była wypełniona po brzegi. W konferencji

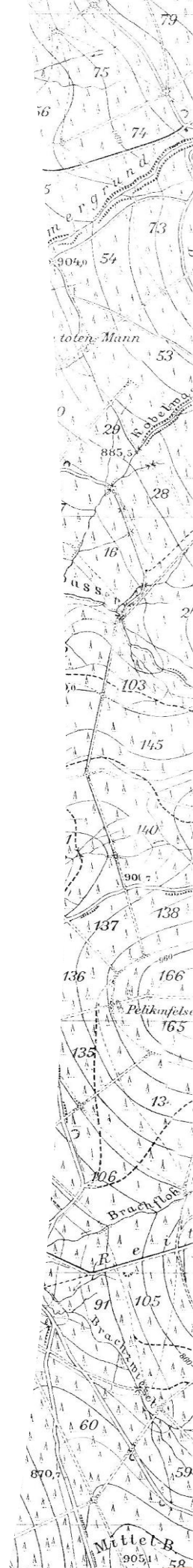
wzięli udział przedstawiciele firm i instytucji, kadra naukowa wrocławskich uczelni, studenci oraz uczniowie szkół średnich. Na konferencję zaproszono prelegentów z różnych dziedzin – od archeologii po sztuczną inteligencję. Mimo tej różnorodności, wszystkich łączyło jedno: GIS. Pokazało to siłę geoinformacji – niezależnie od specjalizacji, uczestnicy korzystają z tych samych narzędzi i danych, mogą wymieniać się doświadczeniami i wzajemnie inspirować. GIS łączy różne środowiska i właśnie tę uniwersalną rolę systemów informacji geograficznej chcieliśmy zaprezentować podczas tegorocznej edycji.

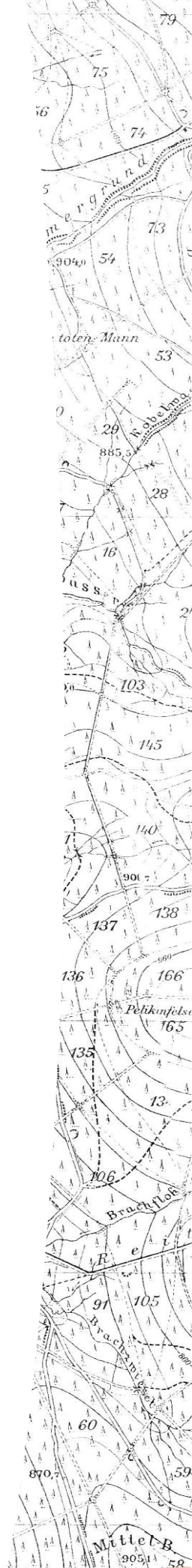
Prelegenci XII Wrocławskiego GIS Day:

- mgr Marek Litwiński, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
- dr Aleksander Kowalski, Państwowy Instytut Geologiczny – PIB
- prof. Tomasz Niedzielski, Zakład Geoinformatyki i Kartografii UWr
- dr Paweł Duma, Instytut Archeologii UWr
- mgr inż. Maria Sokołowska, Esri Polska
- mgr Michał Drożdż, QGIS Polska
- mgr inż. Natalia Wielgocka, Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji UPWr
- mgr inż. Artur Golasz, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Brzegu
- dr inż. Anna Buczyńska, Katedra Geodezji i Geoinformatyki PWr
- mgr Zygmunt Jała, Karkonoski Park Narodowy

Obowiązkowym elementem każdej edycji jest tradycyjny tort GIS Day, którym uczestnicy mieli okazję wspólnie się poczęstować. Dodatkowo dostępne były stoiska tematyczne, prezentujące różnorodne zagadnienia związane z technologią GIS. Równocześnie w naszym instytucie prowadzone były warsztaty dla uczniów szkół średnich, które poprowadzili: **mgr Aleksandra Kolanek, dr Aleksandra Michniewicz-Cepuch, dr inż. Matylda Witek, mgr Grzegorz Walusiak, dr Jacek Ślopek, dr Michał Halicki oraz dr Tymoteusz Sawiński.**

Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej

Studenci gospodarki przestrzennej Uniwersytetu Wrocławskiego – **Paulina Niżyńska**, **Zofia Urny** i **Michał Loska** – w ramach organizacji EGEA wzięli udział w Newbie Weekend 2025, który odbył się w urokliwej wiosce Tauchen am Wechsel położonej w austriackich Alpach. EGEA (European Geography Association) to międzynarodowa organizacja zrzeszająca studentów geografii i kierunków pokrewnych z całej Europy. Działa po to, by łączyć miłośników geografii, promować międzynarodową współpracę, organizować wymiany, kongresy, wyjazdy, warsztaty i ćwiczenia – dając realną szansę na rozwój, poznawanie innych kultur oraz zawiązywanie międzynarodowych znajomości. Warto też dodać, że jednostka EGEA Wrocław została reaktywowana przez studenta pierwszego roku studiów magisterskich gospodarki przestrzennej – Roberta Szczepanika. Dzięki temu studenci z Wrocławia mają możliwość brania udziału w podobnych wydarzeniach i łączyć się z młodymi geografami z całej Europy. Podczas *Newbie Weekend* uczestnicy mieli okazję uczestniczyć w ćwiczeniach i warsztatach, gdzie pracowali m.in. z programami QGIS oraz Mapathon, a także brali udział w wycieczkach terenowych. Była to nie tylko świetna okazja do zdobycia nowych umiejętności, ale również do poznania wspaniałych ludzi z różnych europejskich krajów zainteresowanych geografią – poznania innych kultur, zwyczajów i lokalnych przysmaków. Taki wyjazd to ogromna dawka wiedzy, inspiracji i nowych przyjaźni, które czekają na kolejne spotkanie.

4 grudnia przedstawiciele Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej wzięli udział w Giełdzie Kół Naukowych Uniwersytetu Wrocławskiego 2025. Studenci zaprezentowali działalność Koła przed szerszą publicznością oraz nawiązali kontakty z członkami innych kół naukowych działających na

Uniwersytecie Wrocławskim – siecio-
wanie to podstawa współczesnego
świata. Odwiedzający stoisko mieli
okazję zapoznać się z prowadzonymi
w ramach Koła projektami, ale także
uzyskać podstawową wiedzę o gospo-
darce przestrzennej, czy też wyrazić
opinie, np. na temat Placu Społecz-
nego i zagadnień transportowych.
Dużą popularnością cieszyły się także
papierowe modele brutalistycznych
ikon architektury. Na Giełdę Kół Nau-
kowych Uniwersytetu Wrocławskiego
wracamy w przyszłym roku 😊

Dział notek z przeszłości

Działania FOCUSE

Konferencja i wizyta studyjna w Singapurze odbyła się w ramach projektu „Produkcja i zaopatrzenie w żywność za pośrednictwem systemów miejskich o obiegu zamkniętym w europejskich miastach” [akronim: FOCUSE], finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu DUT call 2022 w kwocie 1 125 906,50 PLN. Czas realizacji projektu 1.02.2024-31.01.2027.

Wizyta w Meksyku

Pustynia Sonora, ekstremalne upały i miasto Hermosillo walczące o wodę - w takich warunkach dr hab. Alicja Krzemińska z Zakładu Geomorfologii, realizowała w marcu 2025 r. wizytę studyjną na University of Sonora (Hermosillo, Meksyk). Wyjazd odbył się w ramach programu NAWA PROM. Hermosillo, położone w jednym z najbardziej wymagających klimatów świata, zmaga się z niedoborem wody, degradacją roślinności i narastającymi problemami społecznymi. Właśnie tam Alicja poprowadziła intensywne warsztaty projektowe dla studentów UNISON, pokazując, jak projektować zielono-błękitną infrastrukturę w warunkach skrajnej suszy. Uczestnicy wspólnie wyznaczali system przyrodniczy miasta, analizowali korytarze przewietrzania i poszukiwali sposobów wprowadzania zieleni w przestrzeń o temperaturach sięgających nawet 50°C. Podczas pobytu Alicja spotykała się i pracowała z naukowcami z University of Sonora – zarówno z Instytutu Geologii, jak i Instytutu Architektury i Designu. Współpraca obejmowała wymianę wiedzy, analizy terenowe oraz wspólne dyskusje nad kierunkami rozwoju zielono-błękitnej infrastruktury w klimacie pustynnym. Kluczową częścią wizyty były także spotkania z administracją miasta Hermosillo, poświęcone przygotowaniu nowych założeń do planów adaptacji miasta do zmian klimatu, w tym zwiększenia retencji, poprawy mikroklimatu i wdrażania NbS w tkance miejskiej. Wyjazd zaowocował nie tylko zgromadzeniem bogatych materiałów badawczych i rozwojem kompetencji dydaktycznych, lecz także rozpoczęciem współpracy nad międzynarodowym projektem badawczym, który ma wspierać budowanie odpornych na klimat miast w strefach suchych.

Jedna z grup projektowych studentów z UNISON Meksyk, opracowujących projekt implementacji zielono-błękitnej infrastruktury na terenie miasta Hermosillo.

Wykład dla studentów kierunku Inżynieria środowiska, UNISON w Hermosillo, Meksyk.

Przestrzeń równości społecznej – pracownia studentów rdzennej ludności Meksyku z plemion Yaki i Seri.

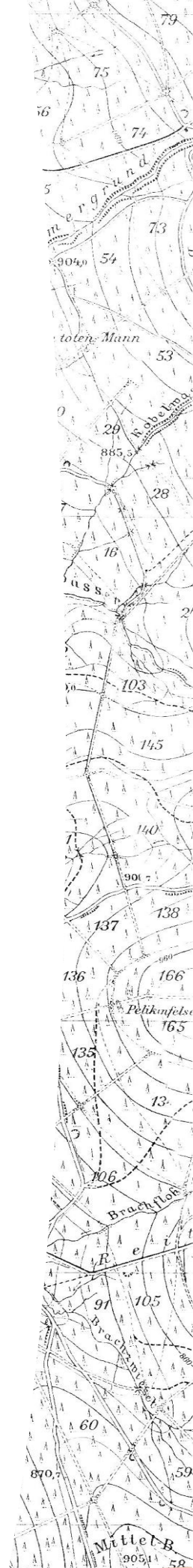
Spotkanie grupy projektowej zajmującej się dostosowaniem miasta Hermosillo do zmian klimatu.

Alicja Krzemińska prezentowała na spotkaniu grupy roboczej planistów miasta Hermosillo nasz Uniwersytet oraz nasz Instytut prezentując wykład na temat implementacji systemu zielono-błękitnej infrastruktury w tkankę miejską.

Grupa robocza w pełnym składzie.

Wyjazd studencki PROM

W dniach 22 kwietnia – 7 maja 2025 r. grupa studentek i studentów kierunku Gospodarka Przestrzenna z Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła wyjątkowy wyjazd studyjny do Tsinghua University w Pekinie – uznawanego za najlepszy uniwersytet w Chinach i zajmującego 22. miejsce na światowej Liście Szanghajskiej. Wyjazd został zrealizowany w ramach programu PROM NAWA -krótkookresowej wymiany akademickiej. Pod opieką dr hab. Alicji Krzemińskiej (z zakładu Geomorfologii), studenci uczestniczyli w intensywnym programie dydaktyczno-badawczym dotyczącym zielono-błękitnej infrastruktury w megamiastach jako narzędzia adaptacji do zmian klimatycznych. W trakcie pobytu zrealizowano:

- zajęcia i warsztaty na Tsinghua University,
- badania terenowe w różnych częściach Pekinu,
- wizyty studyjne dotyczące retencji wody, zielonej infrastruktury i planowania w warunkach gęstej zabudowy,
- spotkania z naukowcami zajmującymi się gospodarką wodną, ekologią miejską i planowaniem przestrzennym.

Pobyt umożliwił studentom poznanie chińskich metod adaptacji miast do ekstremalnych warunków klimatycznych, zdobycie doświadczeń międzykulturowych oraz poszerzenie kompetencji projektowych, analitycznych i badawczych. Wyjazd stał się także impulsem do rozwoju dalszej współpracy międzynarodowej IGiRR z Tsinghua University. Więcej szczegółów dotyczących wyjazdu dostępnych jest na stronie IGRR [TUTAJ \(klik\)](#).

Grupa studentów kierunku gospodarka przestrzenna na terenie kampusu na tle słynnej bramy Tsinghua University.

Nasza grupa projektowa.

Śluchamy i dyskutujemy na wykładzie prowadzonym przez prof. Haifenga Jia.

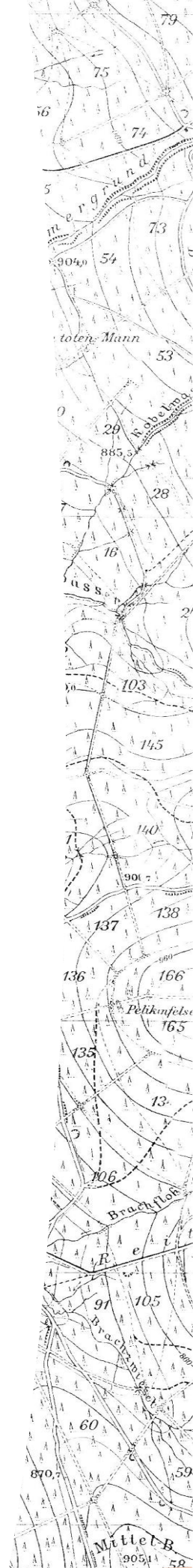
Również dużo zwiedzaliśmy

Lama Temple w Pekinie.

A w wolnym czasie zanurzyliśmy się w kulturze chińskiej.

Wizyta prof. Haifenga Jia (IDUB)

W dniach 11–25 maja 2025 r. Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego gościł prof. Haifenga Jia z Tsinghua University w Pekinie, wybitnego eksperta w zakresie hydrologii miejskiej, projektowania miast gąbek oraz zielono-błękitnej infrastruktury. Wizyta została zrealizowana w ramach zadania nr 9 programu IDUB – wizyty profesorów wizytujących. Prof. Jia współpracuje naukowo z dr hab. Alicją Krzemińską z Zakładu Geomorfologii, rozwijając wspólne badania dotyczące odporności miejskiej, modelowania systemów wodnych i integracji błękitno-zielonej infrastruktury w procesach adaptacji miast do zmian klimatu. W trakcie wizyty prowadzone były szczegółowe konsultacje badawcze, spotkania robocze oraz planowanie nowych przedsięwzięć publikacyjnych i projektowych. Ważnym elementem pobytu były także badania terenowe we Wrocławiu oraz wymiana doświadczeń dotyczących metod oceny systemów wodnych i środowiskowych w różnych strefach klimatycznych. Kulminacyjnym punktem wizyty był otwarty wykład ogólnoakademicki prof. Jia pt. „Sponge City – Practices in China”, który odbył się 19 maja 2025 r. i spotkał się z dużym zainteresowaniem pracowników, studentów i doktorantów UWr. W ramach działalności dydaktycznej prof. Jia poprowadził również zajęcia dla doktorantów Kolegium Doktorskiego Geografii i Geologii, przedstawiając najnowsze podejścia badawcze do problemów środowiskowych i zarządzania nauką. Wizyta prof. Haifenga Jia umocniła strategiczną współpracę pomiędzy Uniwersytetem Wrocławskim a Tsinghua University, otwierając nowe możliwości wspólnych badań nad zrównoważonym rozwojem miast i ich odpornością na wyzwania klimatyczne.

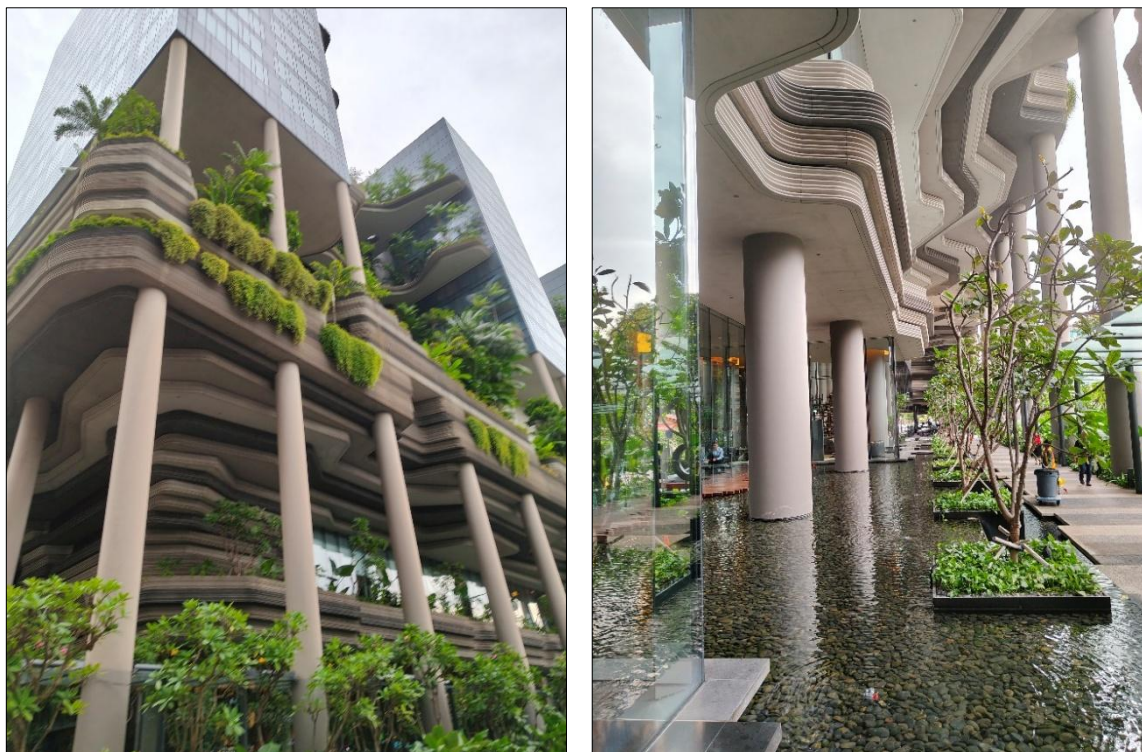

Kongres w Singapurze

W dniach 14–26 czerwca 2025 r. dr hab. Alicja Krzemińska z Zakładu Geomorfologii uczestniczyła w międzynarodowym kongresie Future Foods 2025 w Singapurze oraz odbyła rozbudowaną wizytę studyjną poświęconą miejskim systemom produkcji żywności. Oba działania zostały zrealizowane w ramach projektu FOCUSE – Produkcja i zaopatrzenie w żywność za pośrednictwem systemów

miejskich o obiegu zamkniętym w europejskich miastach, finansowanego przez NCBR w ramach DUT Call 2022 (kwota: 1 125 906,50 PLN). Podczas kongresu **dr hab. Alicja Krzemińska**, reprezentując Zespół FOCUSE, zaprezentowała dwa postery i dwie prezentacje dotyczące miejskich sadów owocowych oraz mikroupraw (micro urban farming) jako kluczowych narzędzi wzmacniających lokalne bezpieczeństwo żywnościowe, bioróżnorodność i odporność miast na zmiany klimatu. Wystąpienia spotkały się z dużym zainteresowaniem i wpisały się w globalne dyskusje na temat zielonobłękitnej infrastruktury oraz cyrkularnych systemów żywnościowych. Po zakończeniu części kongresowej odbyła się wizyta studyjna, obejmująca analizę najbardziej zaawansowanych form urban farming w Singapurze — od osiedlowych ogródków i społecznych farm na dachach, po farmy hydroponiczne i wertykalne działające w systemach obiegu zamkniętego. Szczególne wrażenie zrobiły instalacje łączące hydroponikę z akwakulturą oraz największe społeczne ogrody dachowe w mieście, które stanowią model edukacji, wspólnotowości i lokalnej produkcji żywności. Wizyta studyjna pozwoliła na pogłębioną analizę wdrożeń Singapuru w zakresie Singapore Green Plan 2030 oraz programu „30 by 30”, ukierunkowanego na zwiększenie lokalnej produkcji żywności do 30% do roku 2030. Zebrany materiał zasili dalsze prace badawcze Zespołu FOCUSE i posłuży do przygotowania publikacji naukowych dotyczących miejskich systemów żywnościowych, rolnictwa miejskiego oraz adaptacji miast do zmian klimatycznych. Relegację z wyjazdu można obejrzeć na FB [TUTAJ \(klik\)](#).

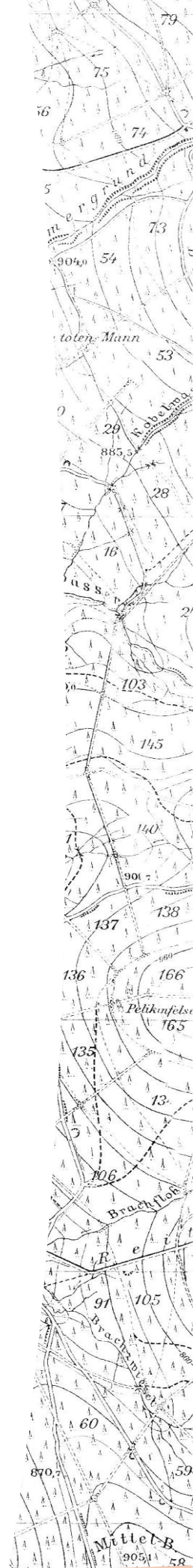

Zielono-błękitna infrastruktura w Singapurze

Miejska farma produkująca żywność w mieście – zlokalizowana na dachu parkingu.

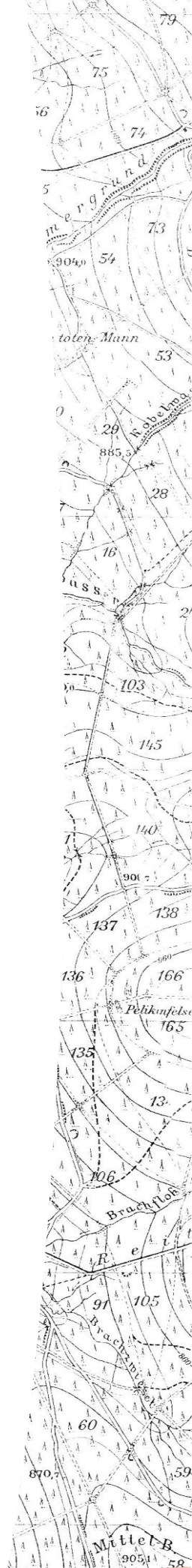
Wertykalny system produkcji żywności popularny w Singapurze.

Wizyta doktorantów

W końcu czerwca 2025 r. Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego UWr gościł dwóch doktorantów w ramach programu PROM NAWA – krótkookresowej wymiany akademickiej. 29 czerwca 2025 r. swoją 16-dniową wizytę rozpoczął mgr Reynaldo César Panduro Llerena (Humboldt University, Berlin), natomiast 30 czerwca 2025 r. na 16 dni przyjechał mgr Luis Antonio Valle Cordero (University of Sonora, Meksyk), doktorant dr hab. Alicji Krzemińskiej.

Mgr Reynaldo César Panduro Llerena – Doktorant Humboldt University w Berlinie, który prowadził we Wrocławiu badania nad świadomością ekologiczną osób dorosłych oraz sposobami budowania kompetencji środowiskowych w dobie kryzysu klimatycznego. Podczas swojej 16-dniowej wizyty zrealizował: badania ankietowe i wywiady pogłębione na terenie Wrocławia i innych miast, kwerendę biblioteczną, analizy teoretyczne metod edukacji ekologicznej. Efektem jego pobytu będzie wspólny artykuł naukowy z pracownikami IGiRR, poświęcony metodom podnoszenia świadomości ekologicznej wśród dorosłych respondentów.

Mgr Luis Antonio Valle Cordero - Doktorant z University of Sonora (UNISON) oraz współdoktorant dr hab. Alicji Krzemińskiej, który realizował 16-dniowy program badawczy dotyczący zielonych dachów, zieleni wertykalnej i adaptacji miast w klimatach suchych i gorących. W trakcie swojej wizyty prowadził: badania terenowe we Wrocławiu i wybranych polskich miastach, dokumentację fotograficzną obiektów z zielonymi dachami i zielonymi ścianami, kwerendę biblioteczną i analizy dotyczące wdrażania zielono-błękitnej infrastruktury.

Rezultatem pobytu będzie wspólny artykuł naukowy oraz rozszerzenie jego badań doktorskich o perspektywę europejską i porównanie warunków klimatycznych Sonory i Polski. Obie wizyty w ramach PROM NAWA wzmocniły współpracę międzynarodową IGiRR, a także pozwoliły na wymianę wiedzy i doświadczeń między Uniwersytetem Wrocławskim, Humboldt University w Niemczech oraz University of Sonora w Meksyku.

Mgr Luis Antonio Valle Cordero - Doktorant z University of Sonora (UNISON) Hermosillo w Meksyku.

Reynaldo César Panduro Llerena - Doktorant Humboldt University w Berlinie, Niemcy.

Przyroda i Miasto w jednym Krajobrazie

W dniu 17 października, w ramach [Światowego Dnia Krajobrazu](#), który odbywał się pod hasłem: „SYMBIOZA – Przyroda i Miasto w jednym Krajobrazie!” zespół FOCUSE w składzie: dr hab. Alicja Krzemińska i dr inż. Anna Zaręba przygotował wykład „Zielona symbioza miast” oraz warsztaty projektowe: „MiastO-Tworzenie! Czyli jak zaprojektować zielony, symbiotyczny miejski patchwork”. Podczas wykładu: „Zielona symbioza miast” dr hab. Alicja Krzemińska omówiła ideę współistnienia natury i przestrzeni zurbanizowanej. Uczestnicy poznali przykłady zielonej infrastruktury miejskiej oraz dowiedzieli się, jak obecność roślinności wpływa na jakość życia mieszkańców. Poruszono także temat zwiększania bioróżnorodności w miastach i znaczenia świadomego projektowania przestrzeni przyjaznych zarówno ludziom, jak i środowisku. Istotnym elementem poruszonym w trakcie wykładu i warsztatów był **wątek projektowania miejskich systemów żywnościowych**, rozumianych jako integralna część zielonej infrastruktury miasta. Zwrócono uwagę na rolę miejskiego rolnictwa, ogrodów społecznych, farm dachowych oraz lokalnych systemów produkcji i dystrybucji żywności w budowaniu odporności miast i skracaniu łańcuchów dostaw. Uczestnicy poznali założenia systemów żywnościowych opartych na obiegu zamkniętym, w których odpady organiczne, woda i energia są ponownie wykorzystywane, a produkcja żywności wspiera bioróżnorodność i integrację społeczną. W warsztatach prowadzonych przez dr inż. Annę Zarębę i dr hab. Alicję Krzemińską aktywnie uczestniczyli m.in. uczniowie Zespołu Szkół nr 1 w Świdnicy. W czasie warsztatów uczniowie wcielili się w rolę projektantów zielonych miast i tworzyli własne wizje ekologicznych fragmentów miejskiego krajobrazu, łącząc elementy natury z miejską infrastrukturą. Wykład i warsztaty zostały opracowane w oparciu o wyniki badań w ramach projektu: „Produkcja i zaopatrzenie w żywność za pośrednictwem systemów miejskich o obiegu zamkniętym w europejskich miastach” [akronim: FOCUSE], finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu DUT call 2022 w kwocie 1 25 906,50 PLN. Czas realizacji projektu 1.02.2024-31.01.2027.

Opracowanie:
Marek Kasprzak
marek.kasprzak@uwr.edu.pl
Wrocław, 19 grudnia 2025 r.

Materiały dotyczące spraw Instytutu i spraw poszczególnych Zakładów prosimy nadsyłać do końca każdego miesiąca na adres e-mail M. Kasprzaka.

Fotografia na pierwszej stronie: świąteczna choinka na Placu Uniwersyteckim
(fot. M. Kasprzak, grudzień 2025).

